

Éves minőségbiztosítási értékelő jelentés 2016

I. AZ OKTATÁSI ÉS KUTATÁSI TEVÉKENYSÉGRŐL SZÓLÓ KÉT FÉLÉVES BESZÁMOLÓ

Teológia szak

Biblikus Intézet

Hamar Zoltán tanegységei

2015/2016. tanév, tavaszi félév

A félévre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	létszám
B001a	Hebraicum szigorlat	4	7
B010a	Héber nyelv 1	5	3
B011a	Héber nyelv 2	5	3
B012	Héber nyelv 3	2	3
B030	Bibliaismeret 1	3	1
B054	Ószövetségi szeminárium	2	0
B292	Ézsaiás és az asszír válság	2	4
L111	Szakfordítás 2 (angol, német)	3	3
TEO112	Dolgozat	2	2

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A tanegységet felvevők fele nem tudta teljesíteni a szigorlatot, mert a vizsgaidőszakban kifutott az időből. A másik fele viszont közepesnél nem rosszabb eredményt ért el. A tanegységet e félévben felvevők mindegyike már korábban szerette volna a tanegységet teljesíteni, így a lemaradásukat igyekeztek behozni a mintatantervhez képest.

Örvendetes, hogy az előző félévben a Héber 1-gyel sikertelenül próbálkozó kedvezményes tanrendű elsőéves hallgatók többségükben másodszorra teljesítették a tanegységet, ráadásul megbízható tudással, amire lehet építeni a továbbiakban. Az évfolyam másik fele magabiztosan tudott tovább haladni a héber tanulmányokban (Héber 2).

Mindhárom héber csoport tagjainak kötelező jelleggel gyakorlóórák tartattak, melyek hatása látványosan megfigyelhető az elsőéveseken: az évfolyam fele kedvezményes tanrendüként nem tudta látogatni a gyakorlóórát, a másik fele igen. Előbbiek a Héber 1 tanegységet csak másodszorra tudták teljesíteni, míg utóbbiaknak nem jelentett problémát. (Természetesen nem a gyakorlóóra az egyetlen oka az évfolyam e szembeűnő differenciálódásának a nyelvtanulás terén.)

A tavaly bevezetett B054 tanegységet akkor előre felvették többségében azok is, akiknek a mintatanterv szerint e félévben kellett volna. Ennek ellenére jelentős volt az érdeklődés a tanegység iránt, de mindenki választható biblikus sávbeli kóddal (B292) vette azt fel. A szeminárium témája az volt, hogy Ézsaiás próféta a Kr. e. VIII. sz. utolsó harmadában a kor égető külpolitikai kérdéseiben (újasszír növekvő fenyegetés) hogyan foglalt állást

teológiai alapokon. Mintegy 120 versnyi válogatott, a témához kapcsolódó szöveget preparáltak ki a hallgatók hetente az előadásokra, s a félév végeztével egy dolgozatot készítettek összességében közepes eredménnyel.

A szakfordítás segítésére a hallgatók a már elkészült fordítást ellenőrzésre megküldték, majd konzultációk keretében a javítanivalókat közösen átbeszéltük. Az együttműködés, az ellenőrzés, megbeszélés és visszacsatolás e folyamatos formája gyümölcsözőnek bizonyult. E félév tapasztalata rávilágított arra, hogy még a középfokú nyelvvizsgálóval rendelkező hallgatónak sem feltétlenül evidens, hogy ideális esetben a szakfordításnak megkülönböztethetetlennek kell lennie egy magyar nyelven született műtől, de legalábbis minden fordítandó szó esetén alapos mérlegelést igényel, hogy a lehetséges jelentések közül a szöveg értelméhez melyik illik; a rossz szóválasztás nem egyszerűen rossz stílust eredményez, hanem értelmetlen szöveget.

A február 12-én és 13-án megrendezett Horizontok konferencia átfogó témája „A Szentírás tekintélye a reformátori teológiában” volt, melyhez kapcsolódva előadást tartottam „A Szentírás vetélytársai. Mire mond nemet a sola Scriptura elv?” címmel.

2016/17-es tanév, őszi félév

A félévre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	létszám	teljesítette
B001a	Hebraicum szigorlat	4	8	5
B010a	Héber nyelv 1	5	4	3
B011a	Héber nyelv 2	5	3	0
B012	Héber nyelv 3	2	4	3
B030	Bibliaismeret 1	3	3	3
L111	Szakfordítás 2 (angol, német)	3	2	2
SZT-TEO001	Ószövetségi bibliaismeret	4	1	1
SZT-TEO110	Ószövetségi szeminárium	2	1	1
TEO001	Ószövetségi bibliaismeret	4	13	6
TEO110	Ószövetségi szeminárium	2	13	7

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A Tízparancsolatot (Ex 20:1-17) és Jónás könyvét elemző Héber 3 teljesítése jól sikerült, egy hallgató volt sikertelen, aki a vizsgaidőszakban kifutott az időből. A félév során egyetlen volt a teljesítménye több hallgatónak is.

Az e szövegekre épülő Hebraicum szigorlat viszonylag eredményes volt: a tanegységet felvevők több mint fele egészen jó eredménnyel teljesítette a szigorlatot, de többen időhiányban nem tudtak kellőképpen felkészülni.

A héber kezdő csoport óráit lényegében egy hallgató látogatta, aki szorgalommal, de korlátozott eredményességgel (közepes) tudta teljesíteni a tanegységet. Öröndetes, hogy az egyik kedvezményes tanrendű hallgató óralátogatási lehetőségeinek szűkössége ellenére, tehát nagyrészt önállóan felkészülve, teljesítette (még hozzá jó eredménnyel) a tanegységet. Különösen szembetűnő ez az eredmény, ha a másik kedvezményes tanrendű hallgató háttérben nézzük, akinek harmadszorra sem sikerült a tanegység teljesítése.

Három kedvezményes tanrendű hallgató vette fel a Héber 2 tanegységet. Végül egyiküknek sem sikerült a tanegységet teljesíteni. Úgy tűnik, hogy a Héber 1 tanegység

nehézségei visszatérnek: azt a tanegységet is csak második félévben sikerült letenniük, vagyis továbbra is – legalábbis, ami a héber nyelvet illeti – fele olyan gyorsan haladnak, mint csoporttársaik.

A bibliaismeret oktatásával nem volt probléma: mindenkinek sikerült teljesíteni a tanegységet, sőt a kedvezményes tanrendű hallgató különösen is gondos otthoni munkát végzett.

A szakfordítás tanegységet olyan hallgatók vették fel, akik nem tudtak minden héten órára járni (hatodéves gyakorlat, ill. kedvezményes tanrend miatt). A konzultációkra azonban a feladott mennyiségű szöveget elkészítették, amit közösen értékeltünk ki. Ill. hetente e-mailben értékelte az oktató az arra a hétre készült fordításokat. Kitűnt, hogy nagy szüksége van segítségre még a középfokú nyelvvizsgával régóta rendelkező, tehetséges diáknak is még nem nehéz szakszöveg fordítása és elemi megértése érdekében.

A kiegészítő szakirányú továbbképzésre egy hallgató jelentkezett ebben a félévben, s ő kitűnően teljesítette mind a bibliaismereti, mind a szemináriumi tanegységet.

A katechéta szakos hallgatóknak sajnos mintegy fele nem jött el bibliaismeretből vizsgázni, ill. nem készítette el a szemináriumi dolgozatát. Ebben a félévben a szemináriumi dolgozat témája Noé történetének megjelenítése, feldolgozása, recepciója és (újra)értelmezése volt az irodalomban és a képzőművészetekben. Érdekes volt megfigyelni, hogy a két világháború idején keletkezett versekben a művészek a körülöttük lévő világ történései és a vízőzön világraszóló tragédiájának párhuzamát ábrázolták, míg a II. világháború után évtizedekkel az özönvíz téma és metafora veszített súlyából, komolyságából, sőt ironikus ábrázolásra is lehetőséget adott. Akik elkészítették a szemináriumi dolgozataikat, azok többségükben nagyon színvonalasan, alaposan dolgoztak.

A Héber 3-ra és szigorlatra készülő hallgatók még a nyár folyamán megkapták az átveendő bibliai héber szövegek listáját, hogy preparációval előre készülhessenek a tanévre. A fordításhoz alapvető héber-magyar szószedetet, ill. interneten elérhető klasszikus, tudományos idegen nyelvű héber szótárak elérhetőségét is megkapták a hallgatók.

Szintén nyáron a szigorlatra készülő a Mnemosyne nevű ingyenes, lexikális tudás elsajátítását tudományos megalapozottsággal segítő programhoz telepítési útmutatást, magyar nyelvű lokalizációt kaptak, valamint egy saját készítésű modult, mely a szigorlaton számon kért héber szavakat foglalta magában. A Mnemosyne programot a félév során az elsőéves kezdő héber csoport is megkapta a speciálisan számukra kötelezően megtanulandó szavakat tartalmazó modullal. E csoport számára egy Google Űrlapok alapú kvíz készült, azért, hogy ez elősegítse a vizsgaidőszakban a leggyakoribb héber szavakat számon kérő írásbeli vizsga sikeres teljesítését. Minden héber csoport megkapta a héber nyelvtan táblázatainak hangzó változatát is.

Az oktató a félév során szoros kapcsolatot tartott a tutorcsoportjának tagjaival, s figyelemmel kísérte tanulmányi előre haladásukat, felügyelte igehirdetéseiket, tanácsokkal, jó szándékú kritikával látva el őket, s rendszeresen megosztva a textus saját exegetikai és homiletikai megoldását.

A Dunántúli Református Egyházkerület lelkésztoábbképző tanfolyamán („Evangéliumhirdetés a változó világban”, 2016. szept. 29. – okt. 1.) az oktató előadást tartott „A jeruzsálemi templom sorsa” címmel a Jer 7:1-15 exegézise alapján.

Balla Ibolya tanegységei

2015/2016. tanév, tavaszi félév

A félévre meghirdetett kurzusok

művelet	tan. id	kód	név	kredit	oktatók	létszám	gyakoriság
mutatmódosítmásolnévsor	6655	A001a	Exegetikai alapszolgozat	4	Balla Ibolya [1201100003] Vladár Gábor Dr [1200000013]	5	minden tanév minden félév
mutatmódosítmásolnévsor	6656	A003	Szakszolgozat 2	7	Hanula Gergely [1200000020] Németh Tamás Dr [1201200002] Balla Ibolya [1201100003] Szabó Előd Dr. [1200000055] Vladár Gábor Dr [1200000013]	5	minden tanév minden félév
mutatmódosítmásolnévsor	6662	B014a	Ószövevényi bevezetés 2	3	Balla Ibolya [1201100003]	4	minden tanév tavaszi félév
mutatmódosítmásolnévsor	6663	B015	Ószövevényi írásmagyarázat 1	2	Balla Ibolya [1201100003]	5	minden tanév minden félév
mutatmódosítmásolnévsor	6664	B017	Ószövevényi írásmagyarázat 3	2	Balla Ibolya [1201100003]	4	minden tanév minden félév
mutatmódosítmásolnévsor	6671	B032	Az ókori Közel-Kelet vallástörténete	2	Balla Ibolya [1201100003]	5	minden tanév tavaszi félév
mutatmódosítmásolnévsor	6673	B036	Ószövevényi bibliai teológia 2	2	Balla Ibolya [1201100003]	5	időszakos meghirdetés
mutatmódosítmásolnévsor	667	B041	Tematikus	2	Balla Ibolya	3	minden

r	5		őszövetségi bibliaismeret		[1201100003]		tanév minden félév
mutatmódosítmásolnévsor	6677	B050	Őszövetségi konzultáció	3	Balla Ibolya [1201100003]	5	minden tanév tavaszi félév
mutatmódosítmásolnévsor	6789	B052	Őszövetségi írásmagyarázat 4	2	Balla Ibolya [1201100003]	1	időszakos meghirdetés
mutatmódosítmásolnévsor	6683	B060	Őszövetségi szövegolvasás 1	1	Balla Ibolya [1201100003]	5	időszakos meghirdetés
mutatmódosítmásolnévsor	6684	B062	Őszövetségi szövegolvasás 3	1	Balla Ibolya [1201100003]	4	időszakos meghirdetés
mutatmódosítmásolnévsor	6774	B115	Bibliai szeminárium	2	Balla Ibolya [1201100003]	1	időszakos meghirdetés
mutatmódosítmásolnévsor	6709	L112	Szakfordítás (angol)	2	Balla Ibolya [1201100003]	3	minden tanév minden félév
mutatmódosítmásolnévsor	6710	L150	Teológiai szakszöveg fordítása	5	Huszár Pál Dr. [1200000042] Balla Ibolya [1201100003]	5	minden tanév minden félév
mutatmódosítmásolnévsor	67400	SVT01	Szabadon választható szakmai	4	Balla Ibolya [1201100003]	0	időszakos meghirdetés
mutatmódosítmásolnévsor	67791	TEO01	Bibliai kortörténet	2	Balla Ibolya [1201100003]	1	minden tanév őszi félév

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

Teológia szakon a félév során Őszövetségi bevezetésből a második zárthelyi majdnem 5-ös átlagúra sikerült. A tanegységet felvevő második évfolyam kis létszámú, de jó képességű. A kollokviumok eredménye – ahogyan több más szemeszter esetében is – alacsonyabb átlagú, mint a zárthelyi dolgozatoké, a jegyek átlaga nem érte el a négyest. A hallgatók immáron a második alkalommal kiselőadások keretében mutatták be az apokrif iratokat, ezekből olvasónaplót is kellett készíteni.

Az ókori Közel-Kelet vallástörténete tárgyából kiugróan magas jegyek születtek a két zárthelyi esetében (mindkettő közel 5-ös). A kollokviumok átlaga négyes felett volt.

Az exegetikai módszertan tárgyából a közösen feldolgozott perikópán (Gen 28:10-22) kívül ebben a szemeszterben a hallgatók önállóan foglalkoztak a Zak 9:9-17-tel, úgy, hogy mindegyikük kapott egy módszertani lépést (bevezetéstani kérdések, szövegkritika,

irodalomkritika, formakritika stb.). Az órán közösen az elméleti rész átvétele után pedig a Gen 28:10-22-t beszéltük meg a módszertani lépések szerint. Ezek rövid szemléltetését még néhány perikópán bemutattuk: Deut 17:14-20; Ézs 40:18-20 és 41:6-7; Ám 1:3–2:16. A hallgatók a preparálást időben és jól készítették el. A tananyag átvételénél jól tudtuk tartani a lépést és a kollokviumok átlaga majdnem ötös lett.

Exegézis 3-ból is majdnem négyes lett a félév végi vizsgák eredménye.

Bibliai teológiából ebben a félévben először majdnem minden zárthelyi dolgozat 5-ös lett és a kollokviumok átlaga is jó volt (4,2). Egy hallgató sajnos elégtelenre vizsgázott, a többiek mind ötöst szereztek.

Tematikus bibliaismeretből továbbra is vegyes eredmények születtek, a hallgatók még mindig alábecsülik a megtanulandó anyag mennyiségét és nehézségét. A kollokviumok átlaga sajnos nagyon gyenge lett, két hallgató nem is vállalta a vizsgát. Exegetikai alapszöveget ketten írtak. Mindkét dolgozatnál az volt látható, hogy a hallgatók nehezen értették meg a források szükségességét, a forrásgyűjtés lehetett volna jobb, különösen az egyik dolgozatnál.

A szakfordítás tanegység esetében egy hallgató munkája nem volt elfogadható, mert külső segítséget használt, nem végzett önálló munkát.

Evről évre egyre kevesebb – tantervtől eltérő – ószövetségi írásmagyarázat tanegységet kellett meghirdetni elhagyás vagy elégtelen kollokvium miatt. Ez egyszerűbbé teszi a tanegység-meghirdetéseket.

Katechéta szakon ebben a szemeszterben többször problémaként merült fel a szemináriumi dolgozatoknál a hivatkozások nem megfelelő módja.

2016/17-es tanév, őszi félév

A félévre meghirdetett kurzusok

művelet	tan. id	kód	név	kredit	oktatók	létszám	gyakoriság
mutatnévsor	6813	A001a	Exegetikai alapszöveg	4	Hanula Gergely [120000020] Balla Ibolya [120110003]	3	minden tanév minden félév
mutatnévsor	6814	A002	Szakszöveg 1	8	Szabóné László Lilla [1201500013] Németh Tamás Dr [1201200002] Szabó Előd Dr. [1200000055] Barta Zsolt [1201400006] Hanula Gergely [1200000020] Balla Ibolya [120110003]	4	minden tanév minden félév
mutatnévsor	6815	A003	Szakszöveg 2	7	Balla Ibolya [120110003] Hanula Gergely [1200000020]	0	minden tanév minden félév

					Németh Tamás Dr [1201200002] Szabó Előd Dr. [1200000055] Vladár Gábor Dr [1200000013] Szabóné László Lilla [1201500013] Barta Zsolt [1201400006]		
mutatnévsor	6821	B013a	Ószövetségi bevezetés 1	3	Balla Ibolya [1201100003]	6	minden tanév őszi félév
mutatnévsor	6822	B016	Ószövetségi írásmagyarázat 2	2	Balla Ibolya [1201100003]	6	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
mutatnévsor	6829	B035	Ószövetségi bibliai teológia 1	2	Balla Ibolya [1201100003]	7	minden tanév tavaszi félév
mutatnévsor	7047	B036	Ószövetségi bibliai teológia 2	2	Balla Ibolya [1201100003]	1	időszakos meghirdetés
mutatnévsor	6832	B041	Tematikus ószövetségi bibliaismeret	2	Balla Ibolya [1201100003]	9	minden tanév minden félév
mutatnévsor	6836	B061	Ószövetségi szövegolvasás 2	1	Balla Ibolya [1201100003]	6	időszakos meghirdetés
mutatnévsor	7066	B101	Bibliai szeminárium	2	Balla Ibolya [1201100003]	2	időszakos meghirdetés
mutatnévsor	6869	L133	Szakfordítás - egyházi nyelv (angol)	3	Balla Ibolya [1201100003]	2	időszakos meghirdetés
mutatnévsor	6870	L150	Teológiai szakszöveg fordítása	5	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004] Huszár Pál Dr. [1200000042] Balla Ibolya [1201100003]	3	minden tanév minden félév
mutatnévsor	6893	SZD000	Szakedolgozat	15	Szabóné László Lilla [1201500013] Bognárné dr. Kocsis Judit [1201200011] Németh Tamás Dr [1201200002] Szabó Előd Dr. [1200000055]	2	minden tanév minden félév

					Barta Zsolt [1201400006] Hanula Gergely [1200000020] Balla Ibolya [1201100003]		
--	--	--	--	--	---	--	--

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

Teológia szakon három hallgató írt Ószövetségből exegetikai alapszöveget. Ebből egy ötös, a másik kettő hármás és négyes lett. Az egyes fejezetek leadási határidejét többnyire betartották, viszont két hallgató esetében nem minden módszertani lépés elsajátítását sikerült demonstrálni.

A félév során az Ószövetségi bevezetés tanórák megtartása rendben történt, a zárthelyi dolgozatok nagyon jó színvonalúak voltak az egyéni tanrendes hallgatók esetében is, a csoport átlaga 4,6 volt. Ez összhangban volt azzal a dicséretes érdeklődéssel, amit a csoport tagjai kivétel nélkül tanúsítottak, az előadásokon nagyon jó kérdések hangzottak el. A kollokvium átlaga is 4,4 lett.

Ószövetségi exegézis 2 tanegységből a tananyag a Jer 36–38 volt, amelynek a szövege nem túl nehéz. Egy hallgató nem teljesítette a vizsgát, de inkább rossz időbeosztás miatt és nem azért, mert nem tudta volna megtanulni a tananyagot. A többiek átlaga 4,4 volt.

Az ószövetségi bibliai teológiát felvevő csoport érdeklődő volt, jó kérdéseket tettek fel. A nagy mennyiségű anyag ellenére a vizsgák átlaga 3,8 volt.

Hasonlóan jól teljesítettek az ószövetségi tematikus bibliaismeret felvevők, ezidáig a legjobb átlaggal végeztek. Talán jobb a tanulási módszerük, talán eljutottak oda a hallgatók, hogy a korábban némiképp alábecsült tanegység nehézségét helyesen mérik fel. Az átlag 4,4 volt.

Kevesen végeztek nálam szakfordítást, egy hallgató kettést, egy másik ötöst szerzett.

Erre a félévre esett a szakdolgozatok belső bírálata is. Két dolgozatot bíráltam, az egyik színvonalas, ígéretes volt, amely némi kiegészítéssel, javítással valószínűleg jó jegyet fog érdemelni. A másik dolgozat problematikusabb, módszertani hiányosságok, a források egyoldalúsága és formai problémák rontották ennek a színvonalát.

Katechéta tanegységeim a szemeszterben nem voltak.

Tudományos munka: lsd. II/1/b pontot.

Vladár Gábor és Hanula Gergely tanegységei

2015/16-os tanév, tavaszi félév

A félévre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	oktató	létszám
A001a	Exegetikai alapszöveg	4	Vladár Gábor Dr [1200000013]	5
B023	Újszövetségi bevezetés	3	Vladár Gábor Dr [1200000013]	1
B027	Újszövetségi írásmagyarázat 3	2	Vladár Gábor Dr [1200000013]	1
B031	Bibliaismeret 2	3	Vladár Gábor Dr [1200000013]	7
B034	Újszövetségi bibliai teológia 2	2	Vladár Gábor Dr [1200000013]	5
B038	Újszövetségi kor- és vallástörténet	2	Vladár Gábor Dr [1200000013]	10
B040	Exegetikai módszertan	2	Vladár Gábor Dr [1200000013]	1

B051	Újszövetségi konzultáció	3	Vladár Gábor Dr [1200000013]	5
B053	Újszövetségi írásmagyarázat 4	2	Vladár Gábor Dr [1200000013]	10
B058	Újszövetségi szövegolvasás 3	1	Vladár Gábor Dr [1200000013]	1
B059	Újszövetségi szövegolvasás 4	1	Vladár Gábor Dr [1200000013]	10
TEO002	Újszövetségi bibliaismeret	4	Vladár Gábor Dr [1200000013]	1
TEO010	Biblikus szigorlat	4	Vladár Gábor Dr [1200000013]	4

kód	név	kredit	oktató	létszám
B003a	Graecum szigorlat	4	Hanula Gergely [1200000020]	4
B020	Görög nyelv 1	4	Hanula Gergely [1200000020]	6
B021	Görög nyelv 2	4	Hanula Gergely [1200000020]	2
B022	Görög nyelv 3	4	Hanula Gergely [1200000020]	6
B026	Újszövetségi írásmagyarázat 2	2	Hanula Gergely [1200000020]	10
B042	Tematikus újszövetségi bibliaismeret	2	Hanula Gergely [1200000020]	2
B055	Újszövetségi szeminárium	2	Hanula Gergely [1200000020]	1
B057	Újszövetségi szövegolvasás 2	1	Hanula Gergely [1200000020]	10
B293	János evangéliuma görög szövegolvasás	2	Hanula Gergely [1200000020]	3
SVT003	Szabadon választható szakmai	2	Hanula Gergely [1200000020]	2
SVT008	Szabadon választható szakmai	2	Hanula Gergely [1200000020]	1
SVT011	Szabadon választható szakmai	2	Hanula Gergely [1200000020]	8

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

Vladár Gábor: A bibliaismeret 2 tárgy továbbra is sok nehézséget okoz bizonyos hallgatóknak, holott csupán magyarul kellene az Újszövetség tartalmi ismeretét elsajátítani. Maguk a memoriterek felmondása is gondot jelent, itt nyilván a jelenlegi általános iskolai memoriter-ellenes tanítási irányzat is kihatással lehet. Az írásmagyarázat 3 tárgy keretén belül, hármas csoportra osztva hallgatóinkat, egy-egy szakasz exegézisére is kísérletet tettünk. Tanulság: ezt a módszert gyakrabban kell alkalmaznunk, mivel így jobban felszínre kerülnek az esetleges oktatási hiányosságok. A gyakorlat feltárta pl., hogy a jövőben jobban oda kell figyelni a modern kommentársorozatok típusainak, jellegzetességeinek bemutatására, és használatára. Ez nagy segítség lehet az exegetikai jellegű szakzáródolgozatok elkészítésekor is. A bibliai teológia 2 és az újszövetségi kortörténet tanegységek a szokásos rend szerint rendben lezajlottak.

Hanula Gergely: A nyelvoktatás az őszi félév tapasztalatát erősítette meg. Az Újszövetségi írásmagyarázat 2 témáját a hallgatói kérésre határozta meg (Péter 2. levele), ám éppen az a hallgató nem vette fel a kurzust, aki ezt a témát kérte, a többi hallgatónak viszont túl nehéznek bizonyult ez a szöveg. A szokásos módszertantól eltérően most nem a görög szövegtől indultunk ki, felfejtve annak jelentését, hanem fordítva, a magyar fordításokon és a szövegelemzéseken keresztül próbáltunk eljutni a görög szöveghez. Ez a módszer éppoly nehézkesnek bizonyult, mint a másik. A nyelv által közvetített információk megtalálása és rendszerezése a hallgatók többségének nagy nehézséget okoz.

Újdonság volt az oktatásban a nagy mennyiségű szöveget feldolgozó közös szövegolvasás, melyen János evangéliumának első felét olvastuk el. Ez a mennyiségi

ismerkedés a görög szöveggel jó eredményt mutat, a félév végére szinte készség szintjén olvasták ezt a nem nehéz görög szöveget.

2016/17-es tanév, őszi félév

Vladár Gábor tanegységei

A félévre meghirdetett kurzusok

B023a	Újszövetségi bevezetés	5	Vladár Gábor Dr
B027	Újszövetségi írásmagyarázat 3	9	Vladár Gábor Dr
B031	Bibliaismeret 2	1	Vladár Gábor Dr
B033	Újszövetségi bibliai teológia 1	2	Vladár Gábor Dr
B034	Újszövetségi bibliai teológia 2	1	Vladár Gábor Dr
B040	Exegetikai módszertan	0	Vladár Gábor Dr
B058	Újszövetségi szövegolvasás 3	9	Vladár Gábor Dr

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A bevezetéstani előadások rendben lefolytak. Mint más esetekben is, a hallgatók számára meglehetősen nehézséget okoz Varga Zsigmond bevezetéstani szakkifejezésekkel sűrített szövege. Az is gondot okoz, hogy az új kiadás nem tette olvasóbaráttá a művet, mivel a görög és latin hosszabb idézeteket gyakran lefordíthatlanul hagyja. A szöveg ilyen olvasata viszont megnehezíti a tanulási folyamatot. Szükséges volna egy új bevezetéstani munkára, amely nemcsak a legújabb eredményeket mutatja be, hanem egyúttal a lelkipásztori szolgálatra is jobban felkészíti a hallgatókat.

Pápai viszonylatban sokan vették fel a Jelenések-exegézist. A könnyű görög nyelvű szöveg ellenére hasznosnak bizonyult a szövegolvasási gyakorlat, mert így jobban tudunk haladni az értelmezéssel. A hallgatók aktívan részt vettek az órai munkában, sok érdeklődő kérdés is elhangzott a részükről. A tanegység végén kettes-hármas csoportokban egy-egy szakasz önálló exegézisét is igyekeztek elvégezni.

A bibliai teológiai tanegységet egy hallgató vette fel. Becsülettel megtartásra kerültek az előadások.

A meghirdetett módszertant a feltételek teljesítése hiányában csak egy ember vehette fel, aki kedvezményes tanrendes hallgató, így nem került sor a kurzus megtartására.

Hanula Gergely tanegységei

A félévre meghirdetett kurzusok

kód	kurzus	létszám	teljesítette	oktató
B003a	Graecum szigorlat	3	2	Hanula Gergely
B020	Görög nyelv 1	4	4	Hanula Gergely
B021	Görög nyelv 2	7	3	Hanula Gergely
B022	Görög nyelv 3	1	1	Hanula Gergely
B025	Újszövetségi írásmagyarázat 1	10	10	Hanula Gergely
B042	Tematikus újszövetségi bibliaismeret	2	2	Hanula Gergely
B056	Újszövetségi szövegolvasás 1	9	9	Hanula Gergely

TEO010	Biblikus szigorlat	0	0	Hanula Gergely
TEO111	Újszövetségi szeminárium	2	0	Hanula Gergely
TEO112	Dolgozat	6	2	Hanula Gergely
A001a	Exegetikai alapidolgozat	3	3	Hanula Gergely Balla Ibolya

Az oktatás tárgyi eszközei

Nagy szükség mutatkozik a magyar nyelvű szakirodalom beszerzésére, ill. magyar nyelvű tananyag előállítására, főként a katechéta szak vonatkozásában. Elsősorban a magyar nyelvű Újszövetség-kommentárok beszerzése volna szükséges, másodsorban repertóriumok létrehozása.

Tervek az oktatás minőségének javítására

— A Bibleworks szoftver fokozott mértékű bevezetése az oktatásba, mind a nyelvtanulás mind az exegetikai munka területén.

— A házi dolgozatok helyett vezetett dolgozatírás bevezetése, lehetőség szerint a katechéta szakon is.

Egyéb oktatói tevékenység

a) szakdolgozati témavezetések / opponálások száma BA és MA szakon

- MA hallgató szakdolgozati opponense (belső bíráló)

név:	cím:	sikeres védés:
Dominiák Zsolt	A gyülekezet rendszerszemléletű megközelítése. Tanulságok a lelkigondozói munka számára	+
Horváth Gabriella	"Hogyan prédikáljunk?" Boross Géza homiletikai meglátásai	-
Léder Tamás	A Dunántúli Református Egyházkerület élete Antal Gábor püspök ideje alatt	+

b) PRTA bizottsági tagság

Gazdasági Bizottság, Minősítő Bizottság.

c) évfolyam felelősség

A 2013-ban kezdettek tútori vezetése.

d) egyéb

— a PRTA oktatás-szervezési feladatainak koordinálása (tantervek elkészítése, karbantartása, ETN-ben is, oktatói terhelés kiszámítása, tárgyfelelősök beosztásának elkészítése, stb.)

— FIR adatszolgáltatás (amennyiben az ETN hallgatói adatait a rektori hivatal, a munkavállalói adatait a gazdasági vezető karbantartja)

— OSAP statisztika elkészítése

— FTT képviselő (minthogy ez főként az intézmények tantervi egyeztetésének a fóruma)

— liftkezelés (minthogy 24 órás felügyeletet kíván)

— a PRTA oktatási feladataira vonatkozó jogszabályok követése és a változások (vagy a jogsértő gyakorlat) miatt szükséges szabályzatmódosításokra javaslattétel

Tudományos tevékenység

a) Publikációk:

A publikáció címe	Tudományos	Ismeretterjesztő	Egyéb	A publikáció nyelve		Megjelenés helye
				magyar	Idegen nyelv	
Anyaszentnyelvünk	+			+		Argumentum

b) Egyéb tudományos tevékenység (konferencia részvétel, vendégelőadás stb.)

A DC és a Kálvin kiadó gondozásában készülő Újszövetségi-kommentár sorozatban a János evangéliuma kommentár készítése. Ehhez kapcsolódóan műhely-előadás a 2017. január 30-i szekció konferencián a DRHE-n.

Részvétel az egyház tudományos életében

Doktorok Kollégiuma Újszövetségi szekciójának titkáráként a készülő kommentársorozathoz szakmai konferencia szervezése (2017. január 30).

Részvétel az egyházi közéletben

Az OTKT dunántúli delegált tagja, a zsinat Felsőoktatási Tanácsadó Testületének tagja.

Szisztematikus-történeti Intézet

Németh Tamás tanegységei

2015/2016-os tanév, tavaszi félév

A félévre meghirdetett kurzusok

	6656	A003	Szakedolgozat 2	7	Hanula Gergely [120000020] Németh Tamás Dr [1201200002] Balla Ibolya [1201100003] Szabó Előd Dr. [1200000055] Vladár Gábor Dr [1200000013]	minden tanév minden félév
	6686	É020a	Filozófiatörténet 1	2	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	minden tanév ősz félév

	6765	É021a	Filozófiatörténet 2	2	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	minden tanév tavaszi félév
	6777	FIL001	Filozófia1	2	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	minden tanév őszi félév
	6689	FIL002	Filozófia 2	2	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	minden tanév tavaszi félév
	6707	L103	Szakfordítás 1 (német)	3	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
	6711	R001	Rendszeres teológia szigorlat	4	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév minden félév
	6713	R011	Református szimbolika 2	3	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
	6805	R015	Dogmatika 1	4		minden tanév őszi félév
	6714	R023	Bevezetés a teológiába 2	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
	6807	R024a	Etika 1	3	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév

	6715	R025a	Etika 2	3	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
	6716	R027a	Vallástudomány	3	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
	6718	R040	Proszeminárium 2	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév
	6719	R044	Alkalmazott teológia 2	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
	6722	R122	Etika szeminárium	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
	6726	SVM001	Szabadon választható műveltségi 1.	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
	6727	SVM002	Szabadon választható műveltségi 2.	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
	6729	SVM004	Szabadon választható műveltségi 4.	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
	6736	SVT006	Szabadon választható szakmai	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés

	6745	TEO020	Dogmatika szigorlat	4	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév minden félév
	6775	TEO022	Hitvallásismeret	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév
	6746	TEO023	Keresztyén etika	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
	6776	TEO120	Dogmatika szeminárium1	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév
	6784	TEO121	Dogmatika szeminárium2	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
	6751	TEO122	Etika szeminárium	3	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
	6773	TEO123	Dolgozat	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A félév során változatlan létszámmal láttuk el a feladatokat, reménység szerint a következő szemeszterben már lesz segítségünk. A hallgatók tanulási morálja lassan javuló tendenciát mutat, fegyelmezettebbek a határidő betartásában, a dolgozatok elkészítésekor jobban ügyelnek a pontosságra, a formai követelmények maradéktalan betartására. A katechéta szakos hallgatóknál tapasztalható tanegységelhagyás, a beadási határidő be nem tartása, amely családos hallgatók esetében bizonyos tűréshatáron belül még megengedhető.

Február 12-13-án tartottuk a Szisztematikus-történeti Intézet szervezésében a Horizontok konferenciát, amelynek témája „A Szentírás tekintélye a reformátori teológiában”.

A konferencia célja pedig, hogy a teológia teljes horizontján, tehát minden szakterület bevonásával adjunk képet a választott témáról. Oktatóink érdekes témaválasztása, értékes előadásai a konferencia után még sokáig foglalkoztatták a hallgatókat.

A Komáromban rendezett Comenius Konferencián Tóth Cseperke tartott német nyelvű rendszeres teológiai referátumot „Die Vergebung und das Vergessen” címmel, amelyben a keresztyén megbocsátás titkáról és erejéről szolt.

Megemlítjük még, hogy Dr. Németh Tamás a szemeszter folyamán presbiter továbbképző konferenciákon, valamint a Dunántúli Református Akadémia tavaszi előadássorozatán tartott előadásokat. Dr. Németh Tamás június 2-án vehette át egyetemi tanári kinevezését.

2016/17-es tanév, őszi félév

A félévre meghirdetett kurzusok

Kód	Cím	Kredit	Oktatók	Meghirdetés gyakorisága
A002	Szakedolgozat 1	8	Szabó Előd Dr. [1200000055] Hanula Gergely [1200000020] Barta Zsolt [1201400006] Németh Tamás Dr [1201200002] Szabóné László Lilla [1201500013] Balla Ibolya [1201100003]	minden tanév minden félév
A003	Szakedolgozat 2	7	Balla Ibolya [1201100003] Hanula Gergely [1200000020] Németh Tamás Dr [1201200002] Szabó Előd Dr. [1200000055] Vladár Gábor Dr [1200000013] Szabóné László Lilla [1201500013] Barta Zsolt [1201400006]	minden tanév minden félév
É001	Logika	2	Grigely Csaba Árpád [1200000022]	időszakos meghirdetés
FIL001	Filozófia 1 2		Grigely Csaba Árpád [1200000022]	minden tanév őszi félév
L105	Szakfordítás 1 (német) 3		Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
L120	Szakfordítás 2 (holland/német/angol) 2		Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	időszakos meghirdetés

L150	Teológiai szakszöveg fordítása	5	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	minden tanév minden félév
R001	Rendszeres teológia szigorlat	4	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév minden félév
R010	Református szimbolika 1	3	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév
R015	Dogmatika 1 4		Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév
R022	Bevezetés a teológiába 1 2		Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév
R041a	Hitvallásismeret	3	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	minden tanév tavaszi félév
R043	Alkalmazott teológia 1 2		Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]	időszakos meghirdetés
R045	Dogmatika szeminárium 2		Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
R213	Apologetika szeminárium 2		Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
SZD000	Szakedolgozat	15	Szabó Előd Dr. [1200000055] Hanula Gergely [1200000020] Barta Zsolt [1201400006] Németh Tamás Dr [1201200002] Bognárné dr. Kocsis Judit [1201200011] Szabóné László Lilla [1201500013] Balla Ibolya [1201100003]	minden tanév minden félév
TEO020	Dogmatika szigorlat 4		Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév minden félév
TEO022	Hitvallásismeret 2		Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév
TEO120	Dogmatika szeminárium 1 2		Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév őszi félév
TEO121	Dogmatika szeminárium 2 2			

Németh Tamás Dr [1201200002]

minden tanév tavaszi félév

TEO122 Etika szeminárium

3

Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]

minden tanév tavaszi félév

TEO123 Dolgozat (rendszeres)

2

Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004]

minden tanév tavaszi félév

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A szemeszter kezdetétől új oktató, Dr. Jacob Doedens kezdte meg a szakterületen docensi munkáját. Ez azt jelenti, hogy a korábban oktató Grigely Csaba és Dr. Németh Tamás mellett a rendszeres tárgyakat ismét három oktató tanítja.

A hallgatók tanulási morálja az előző félévhez képest nem változott lényegesen, a teológus hallgatók törekszenek a lehető legjobb eredményt elérni, a katechéta hallgatóink írásbeli dolgozatai közül sok nem érkezett be. Sokan közülük munka mellett tanulnak, esetleg gyermekeket is nevelnek, ezért nehezebb a határidős munkák teljesítése, azonban a nem teljesített tanegységek felszaporodása a kirostálódás veszélyével jár. A reformáció 500. évfordulójára kiírt pályázatokra reménység szerint sok pályázati munka érkezik be. Új kezdeményezés a mentorprogram bevezetése, amelynek keretében Dr. Németh Tamás a karácsony dogmatikumáról és homiletikumáról, Márkus Mihály pápai lelkipásztor pedig karácsonyi igehirdetések készítéséről, már elmondott igehirdetések tapasztalatairól tartott előadást. A mentori foglalkozás fakultatív volt, a hallgatók mégis szép számmal jelentek meg. A következő félévben folytatni szeretnénk ezt, környékbeli lelkipásztorok bevonásával.

A félév során jelent meg az Acta Theologica Papensia sorozat 15. köteteként Dr. Németh Tamásnak az óegyház eszkatológiájáról írt könyve, valamint a Dr. Szabó István volt professzorunk hatvanadik születésnapjára készült kötet, amit a L'Harmattan Kiadó gondozott, és amelybe a PRTA részéről Dr. Vladár Gábor, Dr. Márkus Mihály és Dr. Németh Tamás írt tanulmányt.

Doedens Jacob Johannes tanegységei

2016/17-es tanév, őszi félév

A félévire meghirdetett kurzusok

Kód	Jelleg	Kurzus	Létszám	Teljesítette
B037	kötelező	Ószövetségi kortörténet	6	6
B052	kötelező	Ószövetségi írásmagyarázat 4	3	3
B063	kötelező	Ószövetségi szövegolvasás 4	4	4
B100	sz.v.	Bibliai szeminárium	1	1
L120	kötelező	Szakfordítás (holland / angol / német)	6	5
L150	kötelező	Teológiai szakszöveg fordítása	3	1
R041a	kötelező	Hitvallásismeret	4	4
R043	kötelező	Alkalmazott teológia 1	14	14
SZT-TEO011	kötelező	Bibliai kortörténet	1	1

TEO011	kötelező	Bibliai kortörténet	16	9
TEO122	sz.v.	Etika szeminárium	5	2
TEO123	sz.v.	Dolgozat (rendszeres)	5	2

Az oktatás tárgyi eszközei

- iskolai laptop, ami használható kutatási munkára és az órán is prezentációkra

- a BibleWorks nevű számítógépes kutatási eszköz

Tervek az oktatás minőségének javítására

- az ószövetségi exegézisnél jól lehetne használni a BibleWorks programot az „intelligens” táblára, a nagy előadóban.

Egyéb oktatói tevékenység

PRTA bizottsági tagság:

- felelős a számítógépekért és az esetleges hardver felújítása-, illetve cseréjéért.

Tudományos tevékenység

a) Publikációk:

A publikáció címe	Tudományos	Ismeretterjesztő	Egyéb	A publikáció nyelve		Megjelenés helye
				magyar	Idegen nyelv	
„Literary Wormholes: Wild Animals and Angels in Mark 1:13”	x				x	SÁROSPATAKI FÜZETEK 20:(2) pp. 53-66. (2016)
(szerk.) <i>Acta Neerlandica 12: Bijdragen tot de Neerlandistiek Debrecen: Tropisch avontuur: Hongaren in de Nederlandse koloniën</i>	x				x	Néderlandisztika Tanszék Debrecen Egyetem, (2016)
(szerk.) <i>Acta Neerlandica 13: Bijdragen tot de Neerlandistiek Debrecen: Koppensnellers en ontdekkingsreizigers: Borneo in reisteksten van Hongaren uit de 19de eeuw</i>	x				x	Néderlandisztika Tanszék Debrecen Egyetem (2016)
„Peregrinus sum: Studies in History of Hungarian-Dutch Cultural Relations in Honour of Ferenc Postma on the Occasion of his 70th Birthday” (recenzió)	x			x		GERUNDIUM 6:(3-4) pp. 189-191. (2015) (megjelenés: 2016)
Összesen:	4			1	3	

b) Egyéb tudományos tevékenység (konferencia részvétel, vendégelőadás stb.)

- 2016.08.29. Collegium Doctorum Budapest (2016.08.28-30), előadás, újszövetségi szekció: “2 Timóteus: Bevezetéstani kérdések”.

- 2016.09.30. Debrecen Egyetem, Kutatók éjszakája, prezentáció: “Hollandia: A háború és a víz”.

Szabó Előd tanegységei

2015/2016-os tanév, tavaszi félév

Az egyháztörténeti tárgyak tekintetében ebben a félévben a kötelező tárgyakon kívül szabadon választható tanegységek is meghirdetésre kerültek. Nem csupán a teológus szakon, hanem a katechéta szakon is voltak tanegységeink.

A kötelező tárgyak a teológus szakon Egyetemes egyháztörténet 2, Magyar egyháztörténet 1-2, Gyülekezeti adminisztráció (meghatározott levél megírása és költségvetés elkészítése volt a feladat), Egyháztörténeti szeminárium 2 és az Egyháztörténet szigorlat voltak. Az értelmiségi sávban pedig a Művelődéstörténet 1-2 tanegység került meghirdetésre. Az egyháztörténeti szigorlat átlaga 3,0 volt, továbbra sem sikerül a hallgatónak elsajátítani az anyagot, annak ellenére sem, hogy valamennyi szigorlati tétel szerepel a korábbi félévek megtanulandó anyagában, így a szigorlat ténylegesen csak ismétlés lenne.

Szabadon választható tárgyként Gyülekezeti adminisztráció 2 (a kötelező tanegység folytatásaként az ott kimaradt anyagot vettük – jegyzőkönyvek, temetővel kapcsolatos szabályozások stb.), Könyvtárrendezési alapismeretek (ennek keretében a hallgatók a Kálvin Kutatóintézet rendezetlen anyagát rendszereztek és katalogizálták), Református iskolatörténet, valamint Egyháztörténeti szeminárium 2 került meghirdetésre. A kötelező és szabadon választható, nem kollokviummal záródó tanegységek esetében összesen 13 dolgozat került benyújtásra.

Katechéta szakon ebben a szemeszterben kötelező tárgyként Egyetemes egyháztörténet, Magyar egyháztörténet 1-2, Keresztyén neveléstörténet 1 és Egyháztörténet szigorlat került meghirdetésre. Szabadon választható tárgyként Szabadon Választható Teológiai 1-2 és 5, valamint Egyháztörténeti szeminárium 1-3 került meghirdetésre. Ezeket összesen 13 hallgató vette fel és nyújtott be dolgozatot.

Szakedolgozatot összesen 5 hallgató írt témavezetésem mellett, 4 teológus szakos hallgató és 1 katechéta szakos hallgató. A benyújtott dolgozatok minősége kifejezetten jó volt, mindössze egyetlen jó (4) érdemjegy született, a többiek dolgozatát jelesre (5) értékelhettük. Ebben a szemeszterben sikerült megfelelő minőségben ellátni az elő-bírálati feladatokat, ami látszott a benyújtásra kerülő munkák esetében. Úgy érzem, hogy a kitalált rendszer (a belső bírálat bevezetésével) működőképes és kifejezetten hasznos.

Az év során egy VI. éves gyakornok felügyelete is a feladataim közé tartozott. Ennek a tatai gyülekezetben tettem eleget. Farkas Balázs esetében nem csak arra kellett figyelnem, hogy ellátja-e a feladatát, hanem arra is, hogy mennyire sikerül neki beilleszkedni a belső egyházi rendszerbe. Balázs a tőle elvárt módon végzi feladatát, amit rábízunk, azt a lehető legjobban látja el, különösen is mintaszerű a fiatalok körében végzett munkája. Jó reménység szerint ősszel az egységes lelkészképzés vizsgán is megállja majd a helyét. VI. éves gyakorlatának leteltét követően is a tatai gyülekezet segédlelkésze marad.

Szabó Előd docens az elmúlt szemeszterben két konferencián tartott előadást: 2016. február 12-én a Horizontok konferencián az 1955-ös hitvalló nyilatkozattal kapcsolatban, 2016. április 23-án pedig „Egyház és történelem” címmel a Dunántúli Református Akadémián.

Az elkövetkező esztendő nagyon komoly kutatási feladatot ró az egyháztörténeti tárgyakkal foglalkozó kutatókra és oktatókra. A Dunántúli Református Egyházkerület Szabó Előd docenst kérte fel arra, hogy a reformáció jubileumi évére készüljön el az Egyházkerület vázlatos történelme, különösen is a XX. századra fókuszálva. A kutatás évek óta tart, az

elmúlt szemeszter szemináriumi témái már ezt dolgozták fel, 2017. május 31-ig kell elkészülnie a műnek. Köszönet illesse mindazokat, akik már eddig is segítették ezt a kutatómunkát!

2016/17-es tanév, őszi félév

Az egyháztörténeti tárgyak tekintetében ebben a félévben a kötelező tárgyakon kívül szabadon választható tanegységek is meghirdetésre kerültek. Nem csupán a teológus szakon, hanem a katechéta szakon, illetve a szakirányú továbbképzési szakon is voltak tanegységeink.

A kötelező tárgyak a teológus szakon R032 Egyetemes egyháztörténet 3 (11 fő), R035 Magyar egyháztörténet 1 (2 fő), R036 Magyar egyháztörténet 2 (3 fő), R047 Egyháztörténeti szeminárium 1 (11 fő) és az R002 Egyháztörténet szigorlat (0 fő) voltak. Az értelmiségi sávban pedig az É017 Proszeminárium 1 (4 fő) és az É022a Művelődéstörténet 1 (2 fő) tanegység került meghirdetésre. A kötelező tárgyak teljesítése minden nehézség nélkül megtörtént, 3 elégtelen (1) érdemjeggyel.

Szabadon választható tárgyként R118 Forrásfeldolgozás 1 (2 fő), R190 A református teológia súlypontjai (3 fő), R216 Kisebbségek helyzete a magyar református egyházban (2 fő), SE07 Egyháztörténeti szeminárium 1 (1 fő) került meghirdetésre. A kötelező és szabadon választható, nem kollokviummal záródó tanegységek esetében összesen 19 dolgozat került benyújtásra. Öröndetes volt látni, hogy a dolgozatok összeszedettsége, alapossága meglátásom szerint javult. Ahol személyes véleményt kellett megfogalmazniuk a hallgatóknak, ott ezt tárgyilagosan és jó érzékkel fogalmazták meg.

Katechéta szakon ebben a szemeszterben kötelező tárgyként FIL051 Művelődéstörténet (13 fő), TEO031 Egyetemes egyháztörténet (fő), TEO032 Magyar egyháztörténet 1 (3 fő), TEO032 Magyar egyháztörténet 2 (2 fő), TEO051 Keresztyén neveléstörténet 1 (2 fő) és TEO030 Egyháztörténet szigorlat (7 fő) került meghirdetésre. Szabadon választható tárgyként TEO130 Egyháztörténeti szeminárium 1 (11 fő), TEO131 Egyháztörténeti szeminárium 2 (2 fő), TEO132 Egyháztörténeti szeminárium 3 (2 fő) került meghirdetésre. Ezeket összesen 13 hallgató vette fel és nyújtott be dolgozatot. Kifejezetten elkeserítő volt ez a szemeszter a teljesítési hatékonyság szempontjából. Az Egyetemes egyháztörténet tárgyat 14 hallgató vette fel, de mindössze 3 teljesítette, egy jeles (5), egy közepes (3) és egy elégséges (2) érdemjegy született. 8 hallgató meg sem jelent a vizsgán, 3 hallgató pedig elégtelent (1) kapott. A Művelődéstörténet tárgyat felvette ugyan 13 hallgató, de 7 hallgató nem teljesítette, itt is volt ezeken túl egy elégséges (2) érdemjegy. A szemináriumokra beérkezett 11 dolgozat, 4 hallgató nem adott le semmilyen munkát, sem határidőig, sem pedig azon túl. Azért is érthetetlen mindez, mert a tételsor, a hozzátartozó irodalomjegyzékkel az ETN irattárban elérhető, a Művelődéstörténet mindössze 7 tételt foglal magában, aminek az anyagához az interneten hozzá lehet jutni. Az Egyetemes egyháztörténet tárgy vizsgaanyaga pedig az egyébként gimnáziumi tankönyvként elkészült, Pedagógiai Intézet által kiadott kétkötetes Egyháztörténet könyv válogatása (14 tétel). A dolgozatok témájának kiadása, és a beadási határidő között meglévő 3 hónap pedig a be nem érkezett dolgozatok arányát teszi érthetlenné.

A hitoktató szakirányú továbbképzésen egyetlen tárgy, SZT-TEO031, összesen 1 hallgatóval került meghirdetésre. A hallgató példás módon készült fel a vizsgájára.

Szakedolgozatot összesen 2 hallgató írt témavezetésem mellett. A 2 teológus szakos hallgató dolgozata sok kiforratlanságot mutat, nagyon sokszor a kapkodást érzem a munkájukon. A témavezetőt nem keresik időben, a kérdéseikre „azonnal” kérik a választ, nem hagyva meg a gondolkodási időt. Így történhetett, hogy a kiküldött kérdőív logikátlanságokat tartalmazott, amit témavezetőként jeleztem, ám a hallgató a visszajelzés előtt kiküldte ezeket, hiszen az időből kifutott. A belső bírálatok éles szemmel mutattak rá azokra a hiányosságokra,

amiket én is észleltem. Sajnos nem ez az első eset, hogy a hallgatók sok mindent utólag akarnak jóváhagyatni velem, mint témavezetővel. Értelemszerűen így előfordulhat, hogy a dolgozat értékelése „nem teljesített” lesz.

2016. november 4-én, a Tatai Református Egyházmegye lelkeszertekezetén tartottam kreditpontos előadást, „Kanizsai Pálfi János élete és munkássága” címmel.

Tovább folytattam a Dunántúli Református Egyházkerület vázlatos történelme, különösen is a XX. században munkacímű könyv anyagának kutatását, írását, 2017. május 31-ig kell elkészülnie a műnek. Köszönet illesse mindazokat, akik már eddig is segítették ezt a kutatómunkát!

Gyakorlati Teológiai Intézet

Barta Zsolt tanegységei

2015/16-os tanév, tavaszi félév

A félévre meghirdetett kurzusok

tan. id	kód	név	kredit	oktatók	létszám	gyakoriság
6690	G001	Vizsgaistentisztelet	2	Barta Zsolt [1201400006]	5	minden tanév tavaszi félév
6692	G017a	Homiletika gyakorlat 2	2	Barta Zsolt [1201400006]	19	minden tanév tavaszi félév
6795	G081	Liturgika 2.	3	Barta Zsolt [1201400006]	3	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
6797	G194	Lelkigondozás alkalmi egyházközségi kontextusban	2	Barta Zsolt [1201400006]	1	időszakos meghirdetés
6695	GYKG024	Igehirdetési gyakorlat	7	Barta Zsolt [1201400006]	5	időszakos meghirdetés
6697	GYKG028	Lelkipásztori (szakmai) gyakorlat 2.	2	Barta Zsolt [1201400006]	5	időszakos meghirdetés
6728	SVM003	Szabadon választható műveltségi 3.	2	Barta Zsolt [1201400006]	1	időszakos meghirdetés
6730	SVM005	Szabadon választható műveltségi 5.	2	Barta Zsolt [1201400006]	0	időszakos meghirdetés
6734	SVT004	Szabadon választható szakmai	2	Barta Zsolt [1201400006]	5	időszakos meghirdetés
6739	SVT009	Szabadon választható szakmai	2	Barta Zsolt [1201400006]	1	időszakos meghirdetés

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A homiletikai gyakorlaton ezúttal Mózes második könyvének első tizenöt fejezetéből választottam textusokat. Nagy nehézséget jelentett a hallgatóknak releváns üzeneteket megfogalmazni az ószövetségi történetek alapján. Továbbra is problémát jelentett a hallgatók nagy létszáma. Előrelépést hozott viszont az, hogy videofelvételt készítettünk az igehirdetésekről, amiket aztán a kiértékelés során újból megnéztünk.

Az oktatás jelentős részét adta a hatodévesekkel való foglalkozás. Liturgiai és homiletikai témákat beszéltünk meg saját tapasztalataink figyelembevételével. Szintén hozzájuk kötődik a vizsga-istentiszteletekkel kapcsolatos munka. Az alkalmakat kiértékelés követte.

2016/2017-es tanév, őszi félév

A félévre meghirdetett kurzusok

kód	név	kredit	létszám
G018a	Gyakorlati bibliamagyarázat 1	2	10
G019a	Gyakorlati bibliamagyarázat 2	2	1
G020	Liturgika 1	2	11
G082	Gyakorlati teológiai szeminárium 1	2	14
GYKG023	Gyülekezetépítési blokk	2	5
SG01	Elméleti alapok a homiletikában	4	1
SG02	Klasszikus a gyakorlati teológiában	4	1
SG07	Liturgia mint az istentisztelet hordozója	4	1

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A Gyakorlati bibliamagyarázat kurzuson folytattuk azt a gyakorlatot, hogy egy adott bibliai könyvet osztunk fel és az alapján mondanak a hallgatók igehirdetést. Az elmúlt félév során Pál apostol Galatabeliekhez írott levelének megadott szakaszai alapján hangoztak az igehirdetések a PRTA áhítatos termében. Az igehirdetések elmondása előtt a hallgatók szóban vagy írásban beszámoltak a nekik rendelt szöveg exegéziséről. Az eredmények között tartom számon, hogy a prédikációk többsége egységesebb, koherensebb volt, mint korábban. Továbbra is nehézséget jelent az exegézis eredményeinek felhasználása a prédikációban. Figyelmet érdemel, hogy dogmatikai kérdésekben számos pontatlanságot és tévedést kellett kijavítani a félév során (például szabad akarat).

A Liturgika 1 kurzuson liturgia történettel és fontosabb elméleti kérdésekkel ismerkedtek meg a hallgatók az előadásokon. A vizsgán eddig vegyes eredménnyel találkoztam. Fontosnak tartom, hogy a jövőben az egyes liturgiai jelenségeket jobban illusztráljam.

A Gyakorlati teológia szeminárium 1 szintén liturgikai témájú kurzus volt. A hallgatók megadott témák alapján tartottak beszámolókat az imádság témakörében. A félévet a

referátumok és a leadott szemináriumi dolgozatok alapján értékeltem. Az előadások vegyes színvonalúak voltak. A dolgozatokkal kapcsolatosan két súlyos probléma jelentkezett. Egyrészt a hallgatók nagy része nem tartja be a hivatkozás szabályait. Erre fontos lenne intézmény szintű választ adni. Másrészt igen gyakran hiányzik a téma önálló bemutatása, értékelése. Ez utóbbi kutatómódszertani hiányosságokat vet fel.

A hatodévesek számára megszerveztem a Gyülekezetépítési blokkot. A három napos képzés során a vidéki gyülekezeti helyzetről Hajdu Zoltán Levente szőládi lelkipásztor, a városi helyzetről Bella Péter győri missziói lelkipásztor tartott beszámolót. Az első napon elméleti kérdéseket vettem át a hallgatókkal. Egy hiányzó volt, a többiek jelen voltak. A hatodévesek képzéséhez és ügyintézéséhez sok más munka is kapcsolódott, amihez nincs kurzus rendelve.

Egy hallgató számára három további kurzust tartottam. Ebből kettő esetében korábbi kurzusok eredményeit vezettem át, egy esetében vizsgáztattam. Egyedi esetről van szó, ezért nem tartom szükségesnek mélyebben értékelni ezt a képzést.

Szabóné László Lilla tanegységei

2015/2016-os tanév, tavaszi félév

A félévre meghirdetett kurzusok

művelet	tan. id	kód	név	kredit	oktatók	létszám	gyakoriság
6694	G079	Katechetika 2.	3 Szabóné László Lilla [1201500013]			19	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
6762	TEO064	Vallásdidaktika	2 Szabóné László Lilla [1201500013]			11	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
6753	VPPG050	Lelkigondozói gyakorlat	7 Szabóné László Lilla [1201500013]			5	időszakos meghirdetés
6754	VPPG051	Lelkigondozói blokk	2 Szabóné László Lilla [1201500013]			5	időszakos meghirdetés

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A tavaszi félévben 19 lelkész szakos hallgató vette fel a Katechetika 2. tárgyat. A Katechetika 1. elméleti tanegységre alapozva ebben a félévben a hittanoktatás legfontosabb elemeinek (Biblia használata, történetmondás, kreatív írás, szemléltetés, képek használata, ének, játék, mozgás, imádság, csend, dráma) teológiai, valláspedagógiai és didaktikai szempontjaival foglalkoztunk, illetve két hetes ritmusban beadandók formájában gyakorolták be ezeket a hallgatók. A félév végére bár többszöri visszaküldéssel, de minden hallgató elfogadható munkát adott be. A félévi jegy másik fele félévzáró zárthelyi dolgozat keretében alakult ki.

Katechéta szakon hasonló tematikával, de kifejezetten iskolai környezetre nézve sajátítottuk el a vallásoktatás didaktikai elemeit. Két-két péntek és szombat állt a rendelkezésünkre, a jegyeket nagyobb lélegzetvételű beadandókkal szerezték meg a hallgatók. A beadott munkák kidolgozottak, igényesek voltak, látszott, hogy legtöbbször gyakorlott katechéta-ként járnak a képzésre.

A hatodéves képzésben lelkigondozói blokkra és gyakorlatra volt lehetőség. Az első találkozás alkalmával elméleti képzést kaptak, illetve az esettanulmányok elkészítésének

módjával foglalkoztunk, a második blokkban ezeket elemeztük, illetve vendégünk volt Szakács Gergely gyakorló lelkész és lelkigondozó. A találkozások hasznosak, gyümölcsözőek voltak.

2016/17-es tanév, őszi félév

A félévre meghirdetett kurzusok

Kurzus	Kód	Tantárgy	Kredit	Létszám
7049	G050	Valláslélektan	2	3
6851	G051	Poimenika	2	12
7050	G053a	Katechetika1	3	2
6886	SVM001	Szabadon választható műveltségi 1.	2	2
6887	SVM 004	Szabadon választható műveltségi 1.	2	2
6888	SVT001	Szabadon választható szakmai	2	6
6889	SVT005	Szabadon választható szakmai	2	7
6890	SVT006	Szabadon választható szakmai	2	8
6891	SVT007	Szabadon választható szakmai	2	6
7068	SVT010	Szabadon választható szakmai	4	1
6892	SVT011	Szabadon választható szakmai	4	6
6893	SZD000	Szakdolgozat	15	2
7013	SZT-SVT001	Szabadon választható szakmai	2	1
6911	VPPG049	Hittanoktatási blokk	2	5
7035	SG03	Pasztoráció	4	1
7036	SG04	Pasztoráció és interkulturalitás	4	1
7041	SG10	Szakszeminárium	4	1

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

Az őszi félévben kevés kontaktórással és több házidolgozattal teljesített kurzust vezettem. A félév elején igyekeztem megérteni a képzési rendszer felépítését, és abban a magam oktatói helyét, szerepét, a mintatantervben lévő órákat, a diákok hozzám tartozó tárgyainak ívét, az azokba beépíthető tartalmak mennyiségét.

A kontaktórással a hallgatók az egész félév során szinte hiánytalanul részt vettek. Kellott egy kis idő, mire ráhangolódtak az órai interakciókra, a tárgy közös feldolgozására. Hiányos, szinte minimális előképzettségük van a pszichológia területéről, bár mindnyájan tanulták korábban ezt a tantárgyat, valószínűleg érdemes egyeztetni a kolleganővel a tartalmat illetően. Így teljes alapozást is be kellett építeni a poimenika és valláslélektan elsajátításához. A poimenika kurzus végén felvetődött a lelkigondozói és

kommunikációpszichológiai ismeretek bővítésének kérdése, így egy következő félévi szeminárium keretében folytatjuk mind az elméleti, mind a gyakorlati munkát.

A hatodéves blokkban már könnyebben megvalósult az aktív együttműködés, többüket már tanítottam, kölcsönösen tudtuk, mire építünk, illetve a gyülekezeti munka rámutatott a katechetikai ismeretek és jártasság szükségességére.

A kontaktórán kívüli, önálló munkával és házidolgozatokkal elvégzett tárgyakra a hallgatók igyekeztek határidőre és igényesen dolgozni. Aki később adta le, az is előre jelezte kérését, és a halasztás okát. A feladott szakirodalmat meglátásom szerint lelkesen dolgozták fel, a dolgozatokban pedig kreatívan oldották meg azt a kérdést, hogy az adott területet hogyan adaptálnák a hittanoktatói munka/lelkészi szolgálat területére. Egy diák munkája szinte teljes egészében az internetről összeszedett anyag volt önálló feldolgozás és reflektálás nélkül, így neki elégtelent kellett adnom.

Külön feladatként jelentkezett egy korábban aktív, az utóbbi évben passzív, tanulmányait még egy korábbi rendszerben folytató hallgató, akinek a tárgyait ugyancsak személyes kísérsben kellett vezetni. Hozzám három tantárgy tartozott. Igyekeztünk a szakterületet felölelő, de leendő szakdolgozatát előkészítő munkát végezni.

A félév során négy teológussal belekezdünk a szakdolgozat átgondolásába, előkészítésébe, írásába, illetve további két hallgató kért beszélgetést, közös gondolkodást, támogatást ebben a témában. Két hallgató már a Szakdolgozat 1. kurzus keretében dolgozott, hatodév mellett is igyekeztek tartani a félév elején meghatározott módszertant, menetrendet és időpontokat. Úgy gondolom, átgondolt és hasznos munkákat készítettek.

A félév során a katechetikai intézet keretében két teljes napon tartottam továbbképzést hittanoktatóknak, két gyülekezetben és a lelkésztoábbképzésen tartottam előadást, illetve módszertani továbbképzést.

Az őszi folyamán megrendezésre került az első öregdiáktalálkozó, az új félév elejére pedig elkészült az SVT-SVM tárgyak átgondolása, és az általam oktatott területekre vonatkozó, mintatanterveket érintő javaslat.

Baráth Julianna tanegységei

2015/2016-os tanév, tavaszi félév

A félévre meghirdetett kurzusok

kód	jelleg	név	létszám	teljesítés
HOG001		Gyülekezeti katechézis 1.	8	5
HOG005		Hospitálás 1	7	7
HOG006		Hospitálás 2	9	8
HOG010		Tanítási gyakorlat 1	2	1
HOG011		Tanítási gyakorlat 2	2	1
TEO065		Katechetikai bemutató tanítás	4	4

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

Ebben a félévben hitoktató szakos hallgatók gyakorlati tárgyaival foglalkoztam. A tárgyra jelentkezők közül többen nem teljesítették a tárgy előírásait. Akik megkezdték a különböző gyakorlatokat, jó színvonalon készítették el feladataikat.

Ebben a félévben négy bemutató tanításon vettem részt, minden hallgató több éves gyakorlattal rendelkezett a hittanoktatásban. A bemutató tanításokon hivatásukat szerető hallgatókkal találkoztam, akik szakmailag is igényesen oldották meg feladataikat.

Részt vettem a katechéta szakosok záróvizsgáján, ahová a vizsgázók felkészülten érkeztek, ennek megfelelően sikeresen, jó eredménnyel fejezték be tanulmányaikat.

Részvétel az egyházi közéletben:

Dunántúli Református Egyházkerület Katechetikai Intézetének szervezése

Dunántúli Református Egyházkerület iskolaügyi szaktanácsadója

2016/17-es tanév, őszi félév

A félévre meghirdetett kurzusok

kód	jelleg	név	létszám	teljesítette
HOG001		Gyülekezeti katechézis 1.	8	3
HOG005		Hospitálás 1	6	1
HOG006		Hospitálás 2	5	3
HOG009		Nyári gyakorlat	8	5
HOG010		Tanítási gyakorlat 1	5	3
HOG011		Tanítási gyakorlat 2	0	0
PSZ041		Katechetika	10	6
SG06		Gyakorlati ekkleziológiai határterületek	1	1
SZT-HOG005		Hospitálás 1	1	1
TEO065		Katechetikai bemutató tanítás	1	1
VPPG048		Hittanoktatási gyakorlat	5	5

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

Ebben a félévben tovább nőtt azon hallgatók száma, akik felvették ugyan a tárgyakat, de ezen kívül semmiféle aktivitást nem mutattak. Van olyan hallgató, aki a gyakorlati tárgyából ötöt vett fel és egyet sem teljesített. Előadáson, konzultáción nem jelent meg. Az elvégzett munkák minősége szélsőséges volt, most találkoztam több esetben olyan munkákkal, amelyek az elfogadhatóság alsó határát súrolták és találkoztam kimagaslóan szép munkával is, ez utóbbit név szerint is megemlítem, Laki Tamásné.

Az oktatás tárgyi eszközei

Teljes hittankönyv család (10 pl.), Dunántúli Református Egyházkerület Katechetikai Intézete

Tervek az oktatás minőségének javítására:

Megbeszélés a mintatantervek átdolgozásáról a Gyakorlati Teológiai Intézet szervezésében (november 27.)

Részvétel az egyházi közéletben

Dunántúli Református Egyházkerület Katechetikai Intézetének szervezése

Dunántúli Református Egyházkerület iskolaügyi szaktanácsadója

Szakmai továbbképzés

Két továbbképzés a Református Pedagógiai Intézettel közös szervezésben:

- 2016. szeptember 17.: Tanévkezdő szakmai nap, előadó Szabóné dr. László Lilla

- 2016. november 19.: Ünnepi ötletbörze (Karácsonyi ünnepkör), előadó Zimányi Noémi

Katechéta-lelkipásztori munkatárs szak

2015/2016-os tanév, tavaszi félév

A félévre meghirdetett kurzusok

tan. id	Kód	Cím	Kredit	Oktatók	Meghirdetés gyakorisága	
	6698	HOG001	Gyülekezeti katechézis 1.	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
	6699	HOG005	Hospitálás 1	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
	6700	HOG006	Hospitálás 2	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
	6701	HOG009	Nyári gyakorlat	3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév ősz félév
	6702	HOG010	Tanítási gyakorlat 1	2	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
	6703	HOG011	Tanítási gyakorlat 2	2	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév

	6726	SVM001	Szabadon választható műveltségi 1.	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
	6727	SVM002	Szabadon választható műveltségi 2.	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
	6728	SVM003	Szabadon választható műveltségi 3.	2	Barta Zsolt [1201400006]	időszakos meghirdetés
	6729	SVM004	Szabadon választható műveltségi 4.	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
	6730	SVM005	Szabadon választható műveltségi 5.	2	Barta Zsolt [1201400006]	időszakos meghirdetés
	6731	SVT001	Szabadon választható szakmai	2	Szabó Előd Dr. [1200000055]	időszakos meghirdetés
	6732	SVT002	Szabadon választható szakmai	2	Szabó Előd Dr. [1200000055]	időszakos meghirdetés
	6733	SVT003	Szabadon választható szakmai	2	Hanula Gergely [1200000020]	időszakos meghirdetés
	6734	SVT004	Szabadon választható szakmai	2	Barta Zsolt [1201400006]	időszakos meghirdetés

	6735	SVT005	Szabadon választható szakmai	2	Szabó Előd Dr. [1200000055]	időszakos meghirdetés
	6736	SVT006	Szabadon választható szakmai	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	időszakos meghirdetés
	6737	SVT007	Szabadon választható szakmai	2	Hanula Gergely [1200000020]	időszakos meghirdetés
	6738	SVT008	Szabadon választható szakmai	2	Hanula Gergely [1200000020]	időszakos meghirdetés
	6739	SVT009	Szabadon választható szakmai	2	Barta Zsolt [1201400006]	időszakos meghirdetés
	6740	SVT010	Szabadon választható szakmai	4	Balla Ibolya [1201100003]	időszakos meghirdetés
	6741	SVT011	Szabadon választható szakmai	4	Hanula Gergely [1200000020]	időszakos meghirdetés
	6742	SVT012	Szabadon választható szakmai	4	Vladár Gábor Dr [1200000013]	időszakos meghirdetés
	6743	SZD000	Szakedolgozat	15	Bognárné dr. Kocsis Judit [1201200011] Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028] Szabó Előd Dr.	minden tanév minden félév

					[1200000055]	
	6782	TEO002	Újszövetségi bibliaismeret	4	Vladár Gábor Dr [1200000013]	minden tanév ősz félév
	6744	TEO010	Biblikus szigorlat	4	Vladár Gábor Dr [1200000013]	minden tanév minden félév
	6779	TEO011	Bibliai kortörténet	2	Balla Ibolya [1201100003]	minden tanév ősz félév
	6745	TEO020	Dogmatika szigorlat	4	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév minden félév
	6775	TEO022	Hitvallásismeret	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév ősz félév
	6746	TEO023	Keresztyén etika	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
	6747	TEO030	Egyháztörténet szigorlat	4	Szabó Előd Dr. [1200000055]	minden tanév minden félév
	6771	TEO031	Egyetemes egyháztörténet	2	Szabó Előd Dr. [1200000055]	minden tanév ősz félév
	6786	TEO032	Magyar egyháztörténet 1	2	Szabó Előd Dr. [1200000055]	páros kezdetű tanév tanév tavaszi félév

	6748	TEO033	Magyar egyháztörténet 2	2	Szabó Előd Dr. [1200000055]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
	6761	TEO041	Liturgika	2	Barta Zsolt [1201400006]	minden tanév őszi félév
	6798	TEO045	Egyházi ének 3	2	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
	6749	TEO046	Egyházi ének 4	2	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	6787	TEO051	Keresztyén neveléstörténet1	2	Szabó Előd Dr. [1200000055]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
	6762	TEO064	Vallásdidaktika	2	Szabóné László Lilla [1201500013]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	6750	TEO065	Katechetikai bemutató tanítás	3	Baráth Julianna [1201500001]	időszakos meghirdetés
	6780	TEO111	Újszövetségi szeminárium	2		minden tanév tavaszi félév
	6772	TEO112	Dolgozat	2	Hamar Zoltán [1200000019]	minden tanév őszi félév

	6776	TEO120	Dogmatika szeminárium1	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév ősz félév
	6784	TEO121	Dogmatika szeminárium2	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
	6751	TEO122	Etika szeminárium	3	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
	6773	TEO123	Dolgozat	2	Németh Tamás Dr [1201200002]	minden tanév tavaszi félév
	6799	TEO130	Egyháztörténeti szeminárium 1	2	Szabó Előd Dr. [1200000055]	páros kezdetű tanév tanév őszi félév
	6800	TEO131	Egyháztörténeti szeminárium 2	2	Szabó Előd Dr. [1200000055]	páratlan kezdetű tanév tanév tavaszi félév
	6752	TEO132	Egyháztörténeti szeminárium 3	2	Szabó Előd Dr. [1200000055]	páratlan kezdetű tanév tanév őszi félév
	6753	VPPG050	Lelkigondozói gyakorlat	7	Szabóné László Lilla [1201500013]	időszakos meghirdetés
	6754	VPPG051	Lelkigondozói blokk	2	Szabóné László Lilla [1201500013]	időszakos meghirdetés

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A félév során tapasztalt tanulmányi sikerekről és problémákról Baráth Julianna oktatónk a következőket írja jelentésében:

„Ebben a félévben hitoktató szakos hallgatók gyakorlati tárgyaival foglalkoztam. A tárgyra jelentkezők közül néhányan nem teljesítették a tárgy előírásait. Akik megkezdtek a különböző gyakorlatokat, ők jó színvonalon készítették el feladataikat.

Ebben a félévben négy bemutató tanításon vettem részt, minden hallgató több éves gyakorlattal rendelkezett a hittanoktatásban. A bemutató tanításokon hivatásukat szerető hallgatókkal találkoztam, akik szakmailag is igényesen oldották meg feladataikat.

Részt vettem a katechéta szakosok záróvizsgáján, ahová a vizsgázók felkészülten érkeztek, ennek megfelelően sikeresen, jó eredménnyel fejezték be tanulmányaikat.”

További oktatói tapasztalat, hogy a kontaktórákon mindenki részt vett, s csak néhány hallgatónak jelentett gondot az írásban beadandó dolgozat határidejének tartása. A szakzáróvizsgára jelentkezők színvonalas dolgozatokat adtak be, s mindnyájan eredményes vizsgát tettek.

2016/17-es tanév, őszi félév

Kód	Cím	Kredit	Oktatók	Meghirdetés gyakorisága
A002	Szakedolgozat	1 8	Szabó Előd Dr. [1200000055] Hanula Gergely [1200000020] Barta Zsolt [1201400006] Németh Tamás Dr [1201200002] Szabóné László Lilla [1201500013] Balla Ibolya [1201100003]	minden tanév minden félév
A003	Szakedolgozat	2 7	Balla Ibolya [1201100003] Hanula Gergely [1200000020] Németh Tamás Dr [1201200002] Szabó Előd Dr. [1200000055] Vladár Gábor Dr [1200000013] Szabóné László Lilla [1201500013] Barta Zsolt [1201400006]	minden tanév minden félév
B030	Bibliaismeret	1 3	Hamar Zoltán [1200000019]	minden tanév őszi félév
B031	Bibliaismeret	2 3	Vladár Gábor Dr [1200000013]	minden tanév tavaszi félév
HOG001	Gyülekezeti katechézis	1. 3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév
HOG005	Hospitálás	1 3	Baráth Julianna [1201500001]	minden tanév minden félév

HOG006 Hospitálás 2 3	Baráth Julianna [1201500001] minden tanév minden félév
HOG009 Nyári gyakorlat 3	Baráth Julianna [1201500001] minden tanév őszi félév
HOG010 Tanítási gyakorlat 1 2	Baráth Julianna [1201500001] minden tanév minden félév
HOG011 Tanítási gyakorlat 2 2	Baráth Julianna [1201500001] minden tanév minden félév
SZT-HOG005 Hospitálás 1 3	Baráth Julianna [1201500001] minden tanév minden félév
SZT-PED011 Pedagógia 1 3	Bognárné dr. Kocsis Judit [1201200011] páros kezdetű tanév őszi félév
SZT-SVT001 Szabadon választható szakmai 2	Szabóné László Lilla [1201500013] időszakos meghirdetés
SZT-SVT002 Szabadon választható szakmai 2	Szabóné László Lilla [1201500013] időszakos meghirdetés
SZT-SVT003 Szabadon választható szakmai 2	Szabóné László Lilla [1201500013] időszakos meghirdetés
SZT-TEO001 Ószövetségi bibliaismeret 4	Hamar Zoltán [1200000019] minden tanév őszi félév
SZT-TEO011 Bibliai kortörténet 2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004] minden tanév őszi félév
SZT-TEO031 Egyetemes egyháztörténet 2	Szabó Előd Dr. [1200000055] minden tanév őszi félév
SZT-TEO034 Egyházismeret és felekezettudomány 2	Márkus Mihály Dr [1200000015] minden tanév őszi félév
SZT-TEO043 Egyházi ének 1 2	Veres Györgyné Petrőcz Mária [1200000028] páros kezdetű tanév őszi félév
SZT-TEO061 Valláspedagógia 1 2	Bognárné dr. Kocsis Judit [1201200011] páros kezdetű tanév őszi félév
SZT-TEO110 Ószövetségi szeminárium 2	Hamar Zoltán [1200000019] minden tanév őszi félév

SZT-TEO130	Egyháztörténeti szeminárium	1	2	Hudi József Attila [1200000040] páros kezdetű tanév őszi félév
TEO001	Ószövetségi bibliaismeret	4		Hamar Zoltán [1200000019] minden tanév őszi félév
TEO010	Biblikus szigorlat	4		Hanula Gergely [1200000020] minden tanév minden félév
TEO011	Bibliai kortörténet	2		Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004] minden tanév őszi félév
TEO020	Dogmatika szigorlat	4		Németh Tamás Dr [1201200002] minden tanév minden félév
TEO022	Hitvallásismeret	2		Németh Tamás Dr [1201200002] minden tanév őszi félév
TEO030	Egyháztörténet szigorlat	4		Szabó Előd Dr. [1200000055] minden tanév minden félév
TEO031	Egyetemes egyháztörténet	2		Szabó Előd Dr. [1200000055] minden tanév őszi félév
TEO032	Magyar egyháztörténet	1	2	Szabó Előd Dr. [1200000055] páros kezdetű tanév tavaszi félév
TEO033	Magyar egyháztörténet	2	2	Szabó Előd Dr. [1200000055] páratlan kezdetű tanév őszi félév
TEO034	Egyházismeret és felekezettudomány	2		Márkus Mihály Dr [1200000015] minden tanév őszi félév
TEO043	Egyházi ének	1	2	Veres Györgyné Petrócz Mária [1200000028] páros kezdetű tanév őszi félév
TEO044	Egyházi ének	2	2	Veres Györgyné Petrócz Mária [1200000028] páros kezdetű tanév tavaszi félév
TEO051	Keresztyén neveléstörténet	1	2	Szabó Előd Dr. [1200000055] páratlan kezdetű tanév őszi félév
TEO061	Valláspedagógia	1	2	Bognárné dr. Kocsis Judit [1201200011] páros kezdetű tanév őszi félév
TEO065	Katechetikai bemutató tanítás	3		Baráth Julianna [1201500001] időszakos meghirdetés

TEO110	Ószövetségi szeminárium	2	Hamar Zoltán [1200000019] minden tanév őszi félév
TEO111	Újszövetségi szeminárium	2	Hanula Gergely [1200000020] minden tanév tavaszi félév
TEO112	Dolgozat	2	Hanula Gergely [1200000020] minden tanév őszi félév
TEO120	Dogmatika szeminárium	1 2	Németh Tamás Dr [1201200002] minden tanév őszi félév
TEO121	Dogmatika szeminárium	2 2	Németh Tamás Dr [1201200002] minden tanév tavaszi félév
TEO122	Etika szeminárium	3	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004] minden tanév tavaszi félév
TEO123	Dolgozat (rendszeres)	2	Doedens Jacob Johannes Dr. [1201600004] minden tanév tavaszi félév
TEO130	Egyháztörténeti szeminárium	1 2	Szabó Előd Dr. [1200000055] páros kezdetű tanév őszi félév
TEO131	Egyháztörténeti szeminárium	2 2	Szabó Előd Dr. [1200000055] páratlan kezdetű tanév tavaszi félév
TEO132	Egyháztörténeti szeminárium	3 2	Szabó Előd Dr. [1200000055] páratlan kezdetű tanév őszi félév
VPPG048	Hittanoktatási gyakorlat	7	Baráth Julianna [1201500001] időszakos meghirdetés
VPPG049	Hittanoktatási blokk	2	Szabóné László Lilla [1201500013] időszakos meghirdetés

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A katechéta-lelkipásztor munkatárs szakon több új munkatárs is oktat. Dr. Jacob Johannes Doedens és Szabóné Dr. László Lilla, akik közül főképpen Szabóné Dr. László Lilla oktatói munkája nagyon fontos, mert Baráth Julianna mellett lelkipásztori végzettségű elméleti és gyakorlati oktató kapcsolódott be a munkába, ami a szak egyházi jellegét tovább erősíti. A szakon tanuló hallgatók egy része nehezen teljesíti feladatát, sok a nem teljesített tanegység, amely az egyéni tanrendeseknél jellemző. Erre valamilyen megoldást kell találnunk. Egyik lehetőség az, hogy a szorgalmi idő félidejénél be kellene kérnünk a dolgozat félig elkészült változatát, ami a teljesíthetőséget technikailag könnyítené. A másik lehetőség az, hogy a felhasználandó irodalom egy részének tartalmi összefoglalóját kérjük a szorgalmi idő alatt.

Más részről azt kell megállapítanunk, hogy a hallgatók többsége nagyon igényesen felkészül a vizsgáira, s a tanegység nem teljesítése éppen az igényességük okán következik

be. Az oktatóknak mindenképpen több figyelemmel kell lennie azért, hogy a nem teljesített tanegységek aránya csökkenjen.

Hit- és erkölcstanoktatói szakirányú továbbképzési szak

2016/17-es tanév, őszi félév

A félév során meghirdetett kurzusok nagy része egyezik a katechéta-lelkipásztori munkatárs szak kurzusaival, a kontaktórák nagy része is közös a két szakon.

A félév eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A szak ebben a szemeszterben indult két hallgatóval, akik közül az egyik hamar bejelentette, hogy nem kívánja folytatni tanulmányait. A másik hallgató sikeresen és szép eredményekkel zárta le az őszi félévet.

II. A SZAKOK ÉS SZAKIRÁNYOK MINŐSÉGÉRTÉKELÉSÉNEK ÖSSZEGZÉSE NAPTÁRI ÉVRE VONATKOZÓAN

1. Alaptevékenységek:

a) – képzés

Teológia szak

Biblikus Intézet

Hamar Zoltán

Az év legfontosabb eseményei és tanulságai

Örömteli jelenség és bizakodásra ad okot, hogy a kedvezményes tanrendű elsőévesek, akiknek első alkalommal nem sikerült sem a kezdő, sem a haladó héber tanegységet megszerezniük, többségükben pótolni tudták lemaradásukat a Héber 1 terén, és közepes vagy jó érdemjeggyel tudták zárni a tanegységet, viszont a Héber 2 nem sikerült első alkalommal. Ez valószínűleg arra utal, hogy – legalábbis a bibliai nyelvek tanulása területén – a kedvezményes tanrendűek is tudnak haladni a tanulmányaikkal, csak éppen fele olyan sebességgel, mint társaik. Sőt más kedvezményes hallgató család és munka mellett is teljesítve a Héber 1 tanegységet első felvételre annak bizonyítéka, hogy még ilyen – a tanulás szempontjából – kedvezőtlen körülmények között is lehetséges a követelmények teljesítése.

A Héber 1-et ősszel teljesítők a reménységnek megfelelően tudtak tovább haladni a Héber 2, sőt a szigorlat felé, sőt eredményeik még javultak is.

Aggasztó viszont, hogy tavasszal és ősszel is a héber szigorlatot felvevő hallgatók fele végül nem teljesítette a tanegységet, mert nehéz tárgynak tartván a vizsgaidőszak végére hagyták a vizsgát, s kifutottak az időből. Kivétel nélkül olyan hallgatók voltak, akik már korábban is felvették e tanegységet, de nem tudták első alkalommal teljesíteni.

Mindkét félév során bebizonyosodott, hogy még jó képességű hallgatóknak is a vártnál jóval több segítségre van szükségük a szakfordítás, szaknyelvi szöveg értése és magyarra fordítása terén még az alapvető ismeretek vonatkozásában is. Ezért szükség van közismertnek

feltételezett szempontok hangsúlyozására és a fordítás folyamatának szorosabb, rendszeresebb segítő és korrigáló ellenőrzésére.

A katechéta szakos vizsgáknak sajnos kb. fele eredménytelen volt, s ez az arány nagyjából stabilan alakul már félévek óta. Érdekes módon, akik viszont teljesítik a tanegységeket közülük, azok általában egészen magas színvonalon teszik ezt.

Örvendetes tapasztalat volt, hogy a törzsanyaghoz nem tartozó szemináriumi téma az intézmény méreteihez képest nagy számú hallgatót vonzott; a hallgatók aktívan, érdeklődéssel végezték a hétről-hétre kiadott feladatokat, a felvetődő kérdésekben önálló véleményt nyilvánítottak.

Ebben az évben is minden héten voltak a kötelező nyelvórákon kívül tudásszint szerint elkülönített gyakorlóórák, melyek intenzív, közös, keretek közé szorított tanulást tettek lehetővé, ami jól kiegészítette, sőt megalapozta az egyéni tanulást.

Idén nyáron is megkapták a szigorlatra készülő és a Héber 3 nyelvgyakorlatot (szövegolvasás) felvenni készülő hallgatók az őszi félév preparálandó, szótárazandó bibliai szövegeit és az ahhoz használható internetes szótárak, klasszikus nyelvtanok elérhetőségeit, így előre készülhettek a tanegységekre. Sőt, új Google Űrlapok alapú kvíz is készült az írásbeli vizsgához szükséges leggyakoribb héber szavak elsajátításának támogatására.

Balla Ibolya

Az év legfontosabb eseményei és tanulságai

Exegetikai alapolgozatot minden tanév minden félévében írnak a hallgatók Ószövetségből. Bár segít az, hogy a perikópát jó előre kiválaszthatják, és az elinduláshoz, forrásgyűjtéshez szükséges információkat is korán megkapják, csak kevés hallgatóra jellemző, hogy előre (pl. tanszünetben) kezdi a kutatást. A forrásgyűjtés még mindig lehetne jobb, bár olyan esetek nincsenek, amikor a hallgatókat a határidő közeledtével még figyelmeztetni kell a források elégtelen voltára. Az azonban előfordul, hogy a kötelező, oktatott és legjobb minőségű forrás helyett – vagy mellett – nem tudományos igényű munkákat akarnak használni. A szakfordítás anyaga általában kapcsolódik az alapolgozat perikópájához, ami valamelyest megkönnyíti a forrásgyűjtést. Minden évben vannak kiváló munkák, többségük jó vagy hármás eredményű, és mivel minden két-három héten le kell adni ellenőrzésre egy-egy elkészült fejezetet, mielőtt a végső mű nyomtatásra kerülne, soha nem születik értékelhetetlen dolgozat.

Mind a tavaszi, mind az őszi félévre jellemző volt, hogy a 2. és 3. évfolyamot érintő tanegységek esetében, mint az Ószövetségi bevezetés, Az ókori Közel-Kelet vallástörténete – amelyeknél a megtanulandó anyag mennyisége számottevő – a zárthelyi dolgozatok írása hozzájárul ahhoz, hogy az év végén is majdnem mindenkinél négyes átlagú jegyek szülessenek, mivel így a tananyag három részre oszlik. Még az egyéni tanrendes hallgatók többsége is szép eredményeket ért el.

Az exegetikai módszertan és exegézis tanegységeknél a hallgatók nagyjából tartják azt a héber nyelvi szintet, amit korábban elértek; általában az olvasással, fordítással kevés probléma adódik, bár néha tapasztalhatók hiányosságok a szókincs és egyes nyelvtani ismeretek szinten tartásánál. Módszertanból az önállóan elvégzendő feladatoknál általában mindenki időre és szépen felkészül, és a hallgatótársak előtt megtartott kiselőadások sikeresek.

A felsőbb évesek által felvehető Bibliai teológia tanegység óráin már érdekes beszélgetések is kialakulnak, amelyeknél előkerülnek a korábban elsajátított ismeretek, és a hallgatók egymás kérdéseiből is tanulnak. Főleg a második félévben volt tapasztalható, hogy szinte az egész csoport már a félév elején, jóval a vizsgaidőszak megkezdése előtt kezdte a

tananyag kijegyzetelését, készülést, és ez meglátszott a vizsgaeredményeken is. Az anyag terjedelmét és mélységét tekintve erre szükség is van.

Tematikus bibliaismeretből általában vegyes eredmények születnek, a hallgatók egy része még mindig alábecsüli a megtanulandó anyag mennyiségét és nehézségét, bár a második félév már jobb jegyekkel zárult.

A szakfordítás tanegység esetében egy hallgató munkája nem volt elfogadható, mert külső segítséget használt, nem végzett önálló munkát.

Évről évre egyre kevesebb – tantervtől eltérő – ószövetségi írásmagyarázat tanegységet kellett meghirdetni elhagyás vagy elégtelen kollokvium miatt. Ez egyszerűbbé teszi a tanegység-meghirdetéseket.

Katechéta szakon többször problémaként merült fel a szemináriumi dolgozatoknál a hivatkozások nem megfelelő módja. Mivel ilyen jelenség mindkét szakon előfordul, a kutatómódszertannal intézményi szinten foglalkozó proszemináriumok, kurzusok a hivatkozások módjára, a helyes és önálló forrásfeldolgozásra még nagyobb hangsúlyt helyeznek a jövőben.

A második félévre esett a szakdolgozatok belső bírálata is. Látható, hogy a belső bírálat rendszere jelentősen javít a dolgozatok minőségén, mert a komoly kutatómódszertani vagy egyéb hibákat még van idő korrigálni, ahogyan a formai hibákat is.

Tudományos munka: lsd. II/1/b pontot.

Vladár Gábor

Az év legfontosabb eseményei és tanulságai

A bibliaismeret 2 tárgy továbbra is sok nehézséget okoz bizonyos hallgatóknak, a memoriterek felmondása is gondot jelentett. Az írásmagyarázat 3 tárgy keretén belül hármas csoportra osztva hallgatóinkat egy-egy szakasz exegézisére is kísérletet tettünk. Tanulság: ezt a módszert gyakrabban kell alkalmaznunk, mivel így jobban felszínre kerülnek az esetleges oktatási hiányosságok. A gyakorlat feltárta pl., hogy a jövőben jobban oda kell figyelni a modern kommentársorozatok típusainak, jellegzetességeinek bemutatására, és használatára. Ez nagy segítség lehet az exegetikai jellegű szakzáródolgozatok elkészítésekor is. Bevezetéstánból a hallgatók számára nehézséget okoz Varga Zsigmond bevezetéstánának szakkifejezésekkel sűrített szövege. Szükség volna egy új bevezetéstani munkára, amely nemcsak a legújabb eredményeket mutatja be, hanem egyúttal a lelkipásztori szolgálatra is jobban felkészíti a hallgatókat.

Pápai viszonylatban sokan vették fel a Jelenések-exegézist. A könnyű görög nyelvű szöveg ellenére hasznosnak bizonyult a szövegolvasási gyakorlat, mert így jobban tudunk haladni az értelmezéssel. A hallgatók aktívan részt vettek az órai munkában, sok érdeklődő kérdés is elhangzott a részükről.

Hanula Gergely

Az oktatás tárgyi eszközei

Nagy szükség mutatkozik a magyar nyelvű szakirodalom beszerzésére, ill. magyar nyelvű tananyag előállítására, főként a katechéta szak vonatkozásában.

Elsősorban a magyar nyelvű Újszövetség-kommentárok beszerzése volna szükséges, másodsorban repertóriumok létrehozása.

Szisztematikus-történeti Intézet

Németh Tamás

Az év legfontosabb eseményei és tanulságai

Az év során az oktatói feladatok változtak, Grigely Csaba tanította a szellemtudományi bevezető tárgyakat, Dr. Szabó István tanegységeit is, aki az őszi szemesztertől tényleges munkát már nem végzett, Dr. Németh Tamás oktatta.

Az őszi szemeszter során intézményünkben kezdte meg munkáját a Dunántúli Református Akadémia, amelynek teológiai ismeretterjesztő előadásaiból Dr. Németh Tamás is részt vállalt.

Örömmel vettük, hogy a Comenius nemzetközi konferenciára Tóth Cseperke német nyelvű rendszeres teológiai referátumterve elfogadást nyert, amely a belső műhelymunka egyik sikere.

A hallgatók szorgalmi időben készített dolgozataikat időben leadták, csak néhány esetben tapasztaltunk késést. A hallgatók tanulási készsége s ennek következtében az eredményessége is lassú javulást mutat. A katechéták esetében annak ellenére, hogy júniusban és januárban is többen tettek sikeres záróvizsgát, feltűnően sok a teljesítetlen tanegység, mert kicsúsznak az időből. Olyan hallgatóinkra jellemző ez, akik családosak, és kisgyermek mellett kell, hogy teljesítsék a nappali tagozat követelményeit.

Tavasszal, a Komáromban rendezett Comenius Konferencián Tóth Cseperke megtartotta német nyelvű rendszeres teológiai referátumát „Die Vergebung und das Vergessen” címmel, amelyben a keresztyén megbocsátás titkáról és erejéről szólt. Február 12-13-án tartottuk a Szisztematikus-történeti Intézet szervezésében a Horizontok III. konferenciát, amelynek témája „A Szentírás tekintélye a reformátori teológiában”. A konferencia célja pedig, hogy a teológia teljes horizontján, tehát minden szakterület bevonásával adjunk képet a választott témáról. Oktatóink érdekes témaválasztása, értékes előadásai a konferencia után még sokáig foglalkoztatták a hallgatókat.

Megemlítjük még, hogy Dr. Németh Tamás a szemeszter folyamán presbiter-továbbképző konferenciákon, valamint a Dunántúli Református Akadémia tavaszi előadásorozatának keretén belül tartott előadásokat. Dr. Németh Tamás június 2-án vehette át egyetemi tanári kinevezését.

Szabó Előd

Az év legfontosabb eseményei és tanulságai

Továbbra is az egyháztörténeti szigorlat teljesítése jelenti az egyik legnagyobb nehézséget, nehezen sikerül a hallgatóknak elsajátítani az anyagot, annak ellenére, hogy valamennyi szigorlati tétel szerepel a korábbi félévek megtanulandó anyagában.

A kötelező és szabadon választható, nem kollokviummal záródó tanegységek esetében benyújtott dolgozatok összeszedettsége, alapossága a hallgatók egy részénél meglátásom szerint javult az első félévben, a másodikban azonban születtek elkészerítő munkák is, és katechéta szakon többen voltak, akik egyáltalán nem adtak be dolgozatot.

Szakdolgozatot összesen 7 hallgató írt témavezetésem mellett. A benyújtott dolgozatok többségének minősége kifejezetten jó volt, több jeles eredményű munka is született, voltak azonban olyan dolgozatok, amelyek kiforratlanságot mutattak, és a szerzők a témavezetőt nem keresték időben konzultáció céljából. A belső bírálatok éles szemmel mutattak rá a hiányosságokra. Ugyanakkor a jó eredménnyel értékelt dolgozatok azt mutatják, hogy szükséges volt a belső bírálati rendszer bevezetése, és a többség esetében működőképes és kifejezetten hasznos.

Az év során egy VI. éves gyakornok felügyelete is a feladataim közé tartozott, aki a tőle elvárt módon végezte feladatát, különösen is mintaszerű a fiatalok körében végzett munkája.

Gyakorlati teológiai Intézet

Barta Zsolt

Az év eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A homiletikai gyakorlaton ezúttal Mózes második könyvének első tizenöt fejezetéből választottam textusokat. Nagy nehézséget jelentett a hallgatóknak releváns üzeneteket megfogalmazni az ószövetségi történetek alapján. Előrelépést hozott viszont az, hogy videofelvételt készítettünk az igehirdetésekről, amiket aztán a kiértékelés során újból megnéztünk.

A Gyakorlati biblíamagyarázat kurzuson folytattuk azt a gyakorlatot, hogy egy adott bibliai könyvet osztunk fel és az alapján mondanak a hallgatók igehirdetést. Az elmúlt félév során Pál apostol Galatabeliéhez írott levelének megadott szakaszai alapján hangoztak el az igehirdetések, amelyek elmondása előtt a hallgatók szóban vagy írásban beszámoltak a nekik rendelt szöveg exegéziséről. Az eredmények között tartom számon, hogy a prédikációk többsége egységesebb, koherensebb volt, mint korábban. Továbbra is nehézséget jelent az exegézis eredményeinek felhasználása a prédikációban. Dogmatikai kérdésekben számos pontatlanságot és tévedést kellett kijavítani a félév során (például szabad akarat).

A Liturgia 1 kurzussal kapcsolatban fontosnak tartom, hogy a jövőben az egyes liturgiai jelenségeket jobban illusztráljam.

A Gyakorlati teológia szeminárium 1-ből a hallgatók megadott témák alapján tartottak beszámolókat az imádság témakörében. Az előadásokkal kapcsolatosan két súlyos probléma jelentkezett. Egyrészt a hallgatók nagy része nem tartja be a hivatkozás szabályait. Erre fontos lenne intézmény szintű választ adni. Másrészt igen gyakran hiányzik a téma önálló bemutatása, értékelése. Ez utóbbi kutatómódszertani hiányosságokat vet fel.

Szabóné László Lilla tanegységei

Az év eredményei, tapasztalatai, tanulságai

A Katechetika 1. elméleti tanegységre alapozva a Katechetika 2. esetében a hittanoktatás legfontosabb elemeinek (Biblia használata, történetmondás, kreatív írás, szemléltetés, képek használata, ének, játék, mozgás, imádság, csend, dráma) teológiai, valláspedagógiai és didaktikai szempontjaival foglalkoztunk, illetve két hetes ritmusban beadandók formájában gyakorolták be ezeket a hallgatók. Bár többszöri visszaküldéssel, de minden hallgató elfogadható munkát adott be. A tanegység jegyének másik fele zárthelyi dolgozat keretében alakult ki.

Katechéta szakon hasonló tematikával, de kifejezetten iskolai környezetre nézve sajátítottuk el a vallásoktatás didaktikai elemeit. Két-két péntek és szombat állt a rendelkezésünkre, a jegyeket nagyobb lélegzetvételű beadandókkal szerezték meg a hallgatók. A beadott munkák kidolgozottak, igényesek voltak, látszott, hogy legtöbbször gyakorlott katechéta-ként járnak a képzésre.

A hatodéves képzésben lelkigondozói blokkra és gyakorlatra volt lehetőség. Az első találkozás alkalmával elméleti képzést kaptak, illetve az esettanulmányok elkészítésének módjával foglalkoztunk, a második blokkban ezeket elemeztük, illetve vendégünk volt

Szakács Gergely gyakorló lelkész és lelkigondozó. A találkozások hasznosak, gyümölcsözőek voltak.

A hallgatóknak hiányos, szinte minimális előképzettségük van a pszichológia területéről, bár mindnyájan tanulták korábban ezt a tantárgyat, valószínűleg érdemes egyeztetni a kolleganővel a tartalmat illetően. Így teljes alapozást is be kellett építeni a poimenika és valláslelektan elsajátításához. A poimenika kurzus végén felvetődött a lelkigondozói és kommunikációpszichológiai ismeretek bővítésének kérdése, így egy következő félévi szeminárium keretében folytatjuk mind az elméleti, mind a gyakorlati munkát.

A második félév során négy teológussal belekezdünk a szakdolgozat átgondolásába, előkészítésébe, írásába, illetve további két hallgató kért beszélgetést, közös gondolkodást, támogatást ebben a témában.

Baráth Julianna tanegységei

A hitoktató szakos hallgatók gyakorlati tárgyai esetében a tárgyra jelentkezők közül többen nem teljesítették az előírásokat, volt, aki konzultációra sem jött el. Akik megkezdték a különböző gyakorlatokat, jó színvonalon készítették el feladataikat, sőt kimagaslóan jó munka is volt köztük.

Ebben a félévben négy bemutató tanításon vettem részt, minden hallgató több éves gyakorlattal rendelkezett a hittanoktatásban. A bemutató tanításokon hivatásukat szerető hallgatókkal találkoztam, akik szakmailag is igényesen oldották meg feladataikat.

A katechéta szakosok záróvizsgájára a vizsgázók felkészülten érkeztek, ennek megfelelően sikeresen, jó eredménnyel fejezték be tanulmányaikat.

Katechéta-lelkipásztori munkatárs szak

Az év legfontosabb eseményei, tanulságai

A katechéta-lelkipásztor munkatárs szakon több új munkatárs is oktat. Dr. Jacob Johannes Doedens és Szabóné Dr. László Lilla, akik közül főképpen Szabóné Dr. László Lilla oktatói munkája nagyon fontos, mert Baráth Julianna mellett lelkipásztori végzettségű elméleti és gyakorlati oktató kapcsolódott be a munkába, ami a szak egyházi jellegét tovább erősíti. A szakon tanuló hallgatók egy része nehezen teljesíti feladatát, sok a nem teljesített tanegység, amely az egyéni tanrendeseknél jellemző. Ezt sokszor a családi körülmények indokolják, a hallgatók nagy része munka és család mellett teljesíti a tanegységeket.

Más részről azt kell megállapítanunk, hogy a hallgatók többsége nagyon igényesen felkészül a vizsgáira, s a tanegység nem teljesítése éppen az igényességük okán következik be. Az oktatóknak mindenképpen több figyelemmel kell lennie azért, hogy a nem teljesített tanegységek aránya csökkenjen.

Hit- és erkölcstanoktatói szakirányú továbbképzési szak

Mivel a szak csak 2016/17 őszén indult, 2 hallgató jelentkezett, akik közül egy hamar megszakította tanulmányait. Aki folytatta a tanulást, szép eredményeket ért el, lelkiismeretesen részt vett a konzultációkon. Mivel már végez gyülekezetben hittanoktatást, jó gyakorlati meglátásai vannak.

Számszerű adatok:

Teológia szakra beiratkozott hallgatók száma:
2015/16., 2. félév: 39
2016/17., 1. félév: 37

Teológia szakon oklevelet szerzett hallgatók száma:
2015/16: 5

Katechéta-lelkipásztori munkatárs szakra beiratkozott hallgatók száma:

2015/16., 2. félév: 17
2016/17., 1. félév: 22

Katechéta-lelkipásztori munkatárs szakon oklevelet szerzett hallgatók száma:
2015/16: 7

Hit- és erkölcstanoktatói szakirányú továbbképzési szakra beiratkozott hallgatók száma:
2016/17., 1. félév: 2

Köztársasági ösztöndíjas hallgatók száma:
2015 ősztől 2016 nyaráig: Právetz Anikó
2016 ősztől 2017 januárig: Tóth Cseperke

Egyéb ösztöndíjak:

Zsinati ösztöndíj (Genf):
2015 ősztől 2016 nyaráig: Tóth Cseperke
Kőrösi Csoma Sándor ösztöndíj (Hamburg):
2016 ősztől: Borsi Péter

Alkalmazottak:
2016. októberi adat szerint:
teljes munkaidős oktató: 11
kutató: 4
adminisztrációs/gazdasági munkatárs: 2

b) – kutatás, kutatásfejlesztés

Szakmai napok és konferenciák:

Hitoktatói szakmai nap a DRE Katechetikai Intézete szervezésében

Időpont: 2016. február 10.

Helyszín: PRТА, 8500 Pápa, Március 15. tér 13-14.

„Horizontok” konferencia: 2016. február 12-13.

Helyszíne: PRТА, 8500 Pápa, Március 15. tér 13-14.

Konferencia témája és programja: A Szentírás tekintélye a reformátori teológiában

Február 12. 14:00 Megnyitó: Dr. Németh Tamás

14:10 Dr. Vladár Gábor: A Sola Scriptura elve a XVI. század felekezeti vitáiban

14:40 Barta Zsolt: A Biblia tekintélye a liturgiában
15:10 Dr. Szabó Előd: „Megáll az Istennek erős fundamentuma.” A Szentírás tekintélye az 1955-ös Hitvalló Nyilatkozatban
15:40 Kérdések és válaszok
Február 13. 9:00 Kezdő áhítat: Dr. Németh Tamás
9:30 Dr. Balla Ibolya: Az Ószövetség és az Újszövetség kapcsolata
10:00 Hamar Zoltán: A Szentírás és vetélytársai. Mire mond nemet a Sola Scriptura elve?
10:30 Dr. Hanula Gergely: A Szentírás tekintélyének átvitele, avagy a szentség áthárulása
11:00 Dr. Németh Tamás: Az Isten ígéje az egyház számára
11:30 Kérdések és válaszok

Dunántúli Református Akadémia

Közel 100 érdeklődő részvételével, 2015. szeptember 19-én kezdődött el a Dunántúli Református Akadémia első tanéve a Dunántúli Református Egyházkerület és a Pápai Református Teológiai Akadémia szervezésében. A DRA célja felnőtt katechézist indítani gyülekezeti tagoknak, érdeklődőknek hitünk alapvető kérdéseiről. Az előadások a témákkal kapcsolatos alapismereteket fogalmazzák meg közérthetően, de mégis tudományos alaposággal, a ma emberét érdeklő kérdésekre tekintettel. Azoknak, akik mind a négy alkalmon részt vesznek, a tanév végén oklevelet tudunk kiállítani. A kurzus összefoglaló címe: ISTEN-VILÁG-EMBER-EGYHÁZ. A PRTA oktatói közül többen is tartottak előadást a négy alkalom során.

Tavaszi előadások:

2016. február 27.: „Az Isten-kérdés és az ember”

Helyszín: PRTA, 8500 Pápa, Március 15. tér 13-14.

Program:

10:00–10:15: Igeolvasás, imádság – Steinbach József

10:15–10:45: A Szentírás tanítása az emberről – Dr. Vladár Gábor

10:45–11:15: Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember – Dr. Németh Tamás

11:50–12:20: A társadalomban élő ember – Köntös László

12:20–12:50: Kinek prédikálunk? Az igehirdető és gyülekezete – Steinbach József

2016. április 23.: „Az Isten-kérdés és az egyház”

Helyszín: PRTA, 8500 Pápa, Március 15. tér 13-14.

Program:

10:00: Igeolvasás, imádság – Steinbach József

10:15: Az egyház a történelemben – Dr. Szabó Előd

10:45: Az egyházról szóló bibliai tanítás – Dr. Vladár Gábor

11:15: A hitvallásaink tanítása az egyházról – Dr. Németh Tamás

12:00: A gyülekezetekben élő egyház – Bellai Zoltán

12:30: Gyülekezeteink jövője a Dunántúlon - Összegzés – Steinbach József

A DRE Katechetikai Intézete és a Református Pedagógiai Intézet közös továbbképzései

Képzés időpontja: 2016. szeptember 17., 9-16 (7x45 perc)

Helyszín: PRTA, 8500 Pápa, Március 15. tér 13-14.

Kreditérték lelkésztovábbképzésben: 5 kredit.

Kreditérték a pedagógus továbbképzési rendszerben: 7 kredit

Programfelelős: Szabóné Dr. László Lilla, RPI, katechetikai szakértő – PRTA, docens

Képzés célja és tartalma:

- A konfirmációs felkészítés, és a 7-8. évf. kötelezően választható hittanoktatásának összehangolási lehetőségei.
- A tanév szakmai tervezésének segítése tanmenetekkel (tanévkezdés előtt)
- A képzés részeként a résztvevők a hittan 7-8. évf. új taneszközeivel dolgoznak.
- Az RPI online feladatbank bemutatása és a használat lehetőségei.
- Az RPI honlap katechetikai részének aktuális változásai, új és frissített részek.

Képzés időpontja: 2016. november 19.

Helyszín: PRTA, 8500 Pápa, Március 15. tér 13-14.

Téma: Ünnepi ötletbörze (Karácsonyi ünnepkör)

Előadó: Zimányi Noémi

A szakmai napokról az RPI részvételi igazolást állít ki.

Dunántúli Református Egyházkerület lelkésztovábbképzése, szakmai napok

Időpont: 2016. szeptember 29. – október 1.

Helyszín: Balatonfüredi Silóam Missziói Otthon (Balatonfüred, Honvéd u. 6-8.).

Téma: Evangéliumhirdetés a változó világban

Program:

Szeptember 29. Csütörtök

12.00 érkezés, regisztráció

13.00 Ebéd

15.00 A keresztyénség és az iszlám. Két vallás találkozásának alapvető kérdései.

Előadó: Fischl Vilmos, a MEÖT főtitkára

16.30 Megbeszélés és műhelyvita

18.00 Vacsora

19.00 Esti áhítat (Vladár Gábor)

Filmvetítés - megbeszélés

Szeptember 30. Péntek

8.00 Reggeli

8.30 Dr. Balla Ibolya (PRTA): Bibliatanulmány

9.30 Szabóné Dr. László Lilla (PRTA): Evangéliumhirdetés a családban. Előadás megbeszéléssel

11.00 Bella Péter lp. (Győrújbarát) / Hajdú Zoltán Levente lp. (Szólád): Az evangélium továbbadásának formai és tartalmi kérdései gyülekezetekben. Előadások megbeszéléssel.

13.00 Ebéd

14.30 Hamar László lp. (Tatabánya-Óváros) / ifj. Márkus Mihály lp. (Pápa): Az evangélium továbbadásának formai és tartalmi kérdései gyülekezetekben. Előadások megbeszéléssel.

16.30 Baráth Julianna lp. (DRE/PRTA) / Vadász Márta vallástanár (Ref. Gimnázium, Pápa): Az evangéliumhirdetés a hittanos gyermekek és fiatalok körében. Örömök, gondok, kérdések. Előadások megbeszéléssel.

18.00 Vacsora

19.00 Esti áhítat (dr. Németh Tamás)

Filmvetítés – megbeszélés

Október 1. Szombat

8.00 Reggeli

8.30 Hamar Zoltán (PRTA): Bibliatanulmány

9.30 Dr. Németh Tamás (PRTA) / Steinbach József püspök (PRTA): Az evangéliumhirdetés az értelmiség körében. Példák, minták, kérdések. Előadások megbeszéléssel.

11.00 Istentisztelet úrvacsorai közösségben. Igét hirdet: Steinbach József püspök.

12.30 Ebéd

Kálvin Konferencia

Időpontja: 2016. október. 18-19.

Helyszíne: PRTA, Pápa, Március 15. tér 13-14.

Programja:

Október 18.

Megnyitó	14 ⁰⁰ -14 ²⁰	Dr. Németh Tamás Rektor PRTA
Beythe István prédikációi a karácsonyi ünnepkör idején	14 ²⁰ -14 ⁵⁰	Dr. Németh Balázs Bécs
Megbeszélés	14 ⁵⁰ -15 ⁰⁰	Moderátor
Kálvin János és a magyarság hazaszeretete	15 ⁰⁰ -15 ³⁰	Dr. Huszár Pál PRTA
Megbeszélés	15 ³⁰ -15 ⁴⁰	Moderátor
	SZÜNET 15 ⁴⁰ -16 ⁰⁰	
Kálvin és a házasság	16 ⁰⁰ -16 ³⁰	Dr. Márkus Mihály PRTA
Megbeszélés	16 ³⁰ -16 ⁴⁰	Moderátor
A magyarországi elemi népiskolák hatékonysága a 18-19. században	16 ⁴⁰ -17 ¹⁰	Dr. Hudi József PRTA
Megbeszélés	17 ¹⁰ -17 ²⁰	Moderátor
Kálvin és Luther a házasságról	17 ²⁰ -17 ⁴⁰	Drs. Magyar Balázs Dávid DRHE (NTP-NFTÖ-16-726)
Megbeszélés	17 ⁴⁰ -18 ⁰⁰	Moderátor

Október 19.

Nyitó áhítat	9⁰⁰-9³⁰	Köntös László Egyházkerületi Lelkeszi Főjegyző
Adalékok a Pathai Istvánról megjelent életrajzhoz	9 ³⁰ -10 ⁰⁰	Dr. Fekete Csaba Debreceni Nagykönyvtár Főmunkatárs
Megbeszélés	10 ⁰⁰ -10 ¹⁵	Moderátor
Antal Géza élete	10 ¹⁵ -10 ⁴⁵	Sárközi Gergely Antal PRTA
Megbeszélés	10 ⁴⁵ -11 ⁰⁰	Moderátor
	SZÜNET 11 ⁰⁰ -11 ¹⁵	
Kanizsai Pálfi János élete és egyházkerület-szervező munkája	11 ¹⁵ -11 ⁴⁵	Dr. Szabó Előd PRTA
Megbeszélés, konferencia lezárása	11 ⁴⁵ -12 ⁰⁰	Moderátor

Hallgatói pályázatok

A reformáció 500. évfordulójának megünneplése alkalmából a Pápai Református Teológiai Akadémia pályázatot írt ki teológia, katechéta-lelkipásztori munkatárs, valamint hit- és erkölcstanoktatói továbbképzési szakos hallgatói számára a következő címekkel:

Egyháztörténelem tárgyköréből:

1. Luther Márton 95 pontja és annak magyarországi megjelenése
2. Ulrich Zwingli reformációjának kezdetei az I. zürichi hitvitáig
3. Guillaume Farel Franciaországi reformációja

Ószövetség tárgyköréből:

1. Sámuel 1. és 2. könyve Méliusz Juhász Péter fordításában
2. Tóth Lajos teológiai tanár munkássága

Újszövetség tárgyköréből:

1. A bevezetési információk szerepe az exegézisben egy páli levél példáján
2. Kálvin János újszövetségi írásmagyarázatának jellegzetességei

Rendszeres teológia tárgyköréből:

Sztárai Mihály reformátori, pedagógiai és énekszerző munkája

Gyakorlati teológia tárgyköréből:

1. Martin Bucer élete és munkássága
2. A reformáció 'Sola'-i a 21. századi lelkigondozásban
3. Gyermek és gyermekszemlélet a reformátoroknál

Pályázati díjak:

1. helyezés: 50 000 forint
2. helyezés: 30 000 forint
3. helyezés: 20 000 forint

Kiváló pályaműért járó különdíj a Dunántúli Református Egyházkerület felajánlásában: 50 000 forint.

Terjedelem: minimum 40 ezer, maximum 70 ezer karakter szóközökkel együtt.

Beadási határidő: 2017. április 30.

Mentorálás

A karácsonyi legációra való felkészülést segítő az oktatói mentorprogram keretében Dr. Németh Tamás tartott előadásokat a karácsony dogmatikumáról és homiletikumáról.

Hallgatói mentorprogram

2016-ban is folytatódott a hallgatók bibliaismeretének elmélyítését célzó korrepetálás, amelyet Sárközy Gergely Antal hallgató végzett az elsőéves diákok körében.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján az idegen nyelvű szakszövegek fordítása sok hallgató számára nehézséget jelent. Sok esetben tapasztaljuk azt, hogy még az idegen nyelvet viszonylag jól értő hallgatók is nehezen boldogulnak a szöveg értelmezésével, az összefüggések meglátásával. Az elvégzett szótárzás nem mindig vezet el oda, hogy a

forrásszöveget a célnyelven a forrásszöveghez hűen, szép magyarsággal tudják visszaadni. Ez annál is inkább problematikus, mivel a szakfordítások egyik hozadéka az alapvizsga- és szakdolgozathoz szükséges szakirodalom felhasználása kellene, hogy legyen. A 2016/17-es tanévben elkezdődött egyéni konzultációk keretében a szakfordítást végzők segítése egyelőre egy olyan hallgató bevonásával, aki az adott idegen nyelvet kiválóan érti, fordító végzettséggel is rendelkezik és a fordítás terén nagy tapasztalattal bír. A konzultációkon a mentor az otthon már elvégzett szótárazást, próbafordítást követően vezeti, segíti a forrásszöveg helyes értelmezését és célnyelven történő visszaadását. Az első szakfordítást segítő mentor Szabó Beatrix, 3. éves teológia szakos hallgató.

Egyéb tehetséggondozás és felkészítő munka:

- Tóth Cseperke teológia szakos hallgató felkészítése a 2016. április 20-24-én Révkomáromban tartott, X. Comenius-konferenciára (The Tenth Conference of Theological Faculties from Central and Eastern Europe and the Netherlands), melynek témája „Reconciliation between groups in conflict” volt. Tóth Cseperke német nyelvű rendszeres teológiai referátumának címe „Die Vergebung und das Vergessen” volt, a felkészítést végezte Dr. Németh Tamás.
- Szabó Beatrix teológia szakos hallgató felkészítése a fenti konferenciára. Szabó Beatrix angol nyelvű előadásának címe „Israel’s mission in the Old Testament in view of the prophesies in Isaiah 2:1-5 and Micah 4:1-5” volt, a felkészítést végezte Dr. Balla Ibolya.
- Sárközi Gergely Antal 5. éves teológus hallgató előadást tartott a 2016. október 18-19-án megrendezett Kálvin Konferencián „Antal Géza élete” címmel.
- Szabó Beatrix és Tóth Cseperke tudományos előmenetelét segítő a PRTA anyagilag támogatja a hallgatók tagságát a Society of Biblical Literature nevű tudományos társaságban, melynek révén recenziókat publikálhatnak, hozzáférhetnek a Journal of Biblical Literature nevű folyóirathoz és az Open Access program keretében publikált biblikus szakkönyvekhez.

2. kiegészítő, támogató tevékenységek

a) – könyvtári szolgáltatás

2016-ban lezárult néhány teljes kommentársorozat (New International Commentary on the Old Testament, World Biblical Commentary), a teljes Theological Dictionary of the Old Testament lexikonsorozat vásárlása, valamint a New Interpreter’s Bible kommentársorozat hiányzó részeinek pótlása összesen mintegy 815 ezer forint értékben. A hallgatók rendelkezésére álló és bármikor használható tanulószoba könyvállománya folyamatosan gyarapszik vásárlásokkal és adományokkal, köztük társintézmények oktatói által publikált szakkönyvekkel (pl. Babes-Bolyai Egyetem, DRHE stb. oktatóinak doktori vagy habilitációs disszertációi). Az intézeti könyvállományok és a Kálvin Kutatóintézet szintén kapott az év során könyvadományokat társintézményektől és magánszemélyektől. Az elsősorban folyóiratokat tartalmazó ATLA teológiai adatbázis továbbra is elérhető a Pápai Református Gyűjteményeken keresztül, illetve az EBSCO adatbázis, amely teljes digitális könyveket tartalmaz, a PRTA épületében is használható.

b) – oktatási egységek

A nagyelőadóba 2016 során az oktatásban használható új interaktív tábla került vetítővel együtt.

c) – kollégium

A kollégiumi szobák többségébe a 2015/16-os tanévre új íróasztalok, matracok és ágyrácsok kerültek. A hallgatók és munkatársak által használható tornaszoba kialakítása is lezárult. A lelkigondozói szoba folyamatosan áll minden hallgató rendelkezésére.

d) – kártérítési és fegyelmi ügyek

A 2015/16-os tanévben kártérítési és fegyelmi ügyek nem voltak.

3. A közvetlen és közvetett partnerek igényeinek kielégítése

– hallgatók (beleértve a továbbtanuló felnőtteket): A 2016-os naptári év végén többen töltötték ki a hallgatói kérdőíveket, mint az elején, amelyek eredményei az intézmény honlapján elérhetőek, és minden oktató megkapja a rá vonatkozó értékelést. Ezen kívül a tótor-rendszernek és a hallgatók viszonylag kis létszámának köszönhetően tanulmányi és egyéb ügyekben a visszajelzések gyorsan érkeznek az oktatókhoz. A HÖK vezetősége szintén kommunikációs eszköz a Szenátus és a hallgatóság között, a hallgatói kéréseket rendszeresen tolmácsolja a Szenátus felé. A már végzett hallgatók elhelyezkedésével, diplomájuk használhatóságával kapcsolatos visszajelzéseket a DPR/Alumni-program keretében évente kitöltött és beküldött kérdőívek tartalmazzák. A végzetek számára a Katechetikai Központ folyamatosan lehetőséget biztosít találkozók szervezésére, tapasztalatcserére, az oktatásban hasznos anyagokhoz való hozzáférésre. Az év során szakmai napokat rendezett (lsd. II/1/b pontot), és segített az öregdiákitalálkozó megszervezésében is (a 2016-os DPR felméréshez, értékeléshez és a regisztrációs úrlaphoz lsd.: <http://www.prrta.hu/web/kepzesek-es-tovabbkepzesek/>).

Az intézmény folyamatosan igyekszik a hallgatók egyéni problémáihoz igazodni, és figyelembe venni azokat a kérelmeket, amelyek családi okok miatt egyéni tanrendet, tandíj- vagy egyéb térítéscsökkentést kértek. Lsd. még az intézményen belüli szervezeti önértékelést lentebb.

– Az egyházi munkaadók (gyülekezetek, egyházmegyék, egyházkerület) igényeit tekintve, az egyházmegyei és egyházkerületi átfogó jelentéseket, valamint a hatodéves gyakorlattal kapcsolatban a felügyelő lelkészekről visszaérkező véleményezéseket vesszük alapul többek között a hallgatók hatodéves szolgálati helyének kiválasztásánál, a missziói és diakóniai gyakorlatok esetében, a legációknál, a kiszállásoknál. A PRTA és külső partnerei közötti folyamatos együttműködést továbbra is szolgálják az egyházkerületi és egyházmegyei továbbképzők, tanfolyamok, szakmai napok (lsd. II/1/b pontot).

– nemzetközi és hazai tudományos közösség: Oktatóink rendszeres előadói az évenként megtartott Doktorok Kollégiumának (2016: Budapest), a SOMEF-nek, az ISDCL-nek, az LXXSA-nak, rendszeresen publikálnak hazai és nemzetközi tudományos – mind katolikus, mind protestáns – szaklapokban; lsd. még II/1/b pontot, valamint az oktatók teljes publikációs listájához az mtmt.hu-t).

– belső partneri kör (oktató és nem oktató munkatársak): Intézményi szinten szervezeti önértékelésre háromévente kerül sor, ennek keretében kérdőív segítségével gyűjtünk

visszajelzéseket tanulmányi, adminisztrációs, gazdálkodási kérdésekkel kapcsolatban. A következő szervezeti önértékelés 2019 tavaszán esedékes. A szenátusi ülések szintén lehetőséget adnak a problémák és visszajelzések megtárgyalására. Az oktatók és kutatók tudományos előmenetelét, kutatói tevékenységét az intézmény a következőképpen segíti: fokozatszerzés anyagi terheinek átvállalása; doktori vagy habilitációs publikációk kiadása; konferenciák költségeinek teljes vagy részleges átvállalása; részvétel ösztöndíjprogramokban (pl. Erasmus+ munkatársi mobilitás).

III. INTÉZKEDÉSI TERV A HIBÁK KIKÜSZÖBÖLÉSÉRE, A MINŐSÉG JAVÍTÁSA, TÖKÉLETESÍTÉSE ÉRDEKÉBEN

- tanulmányi adminisztráció, szabályzatok

A Szenátus a 2016. február 2-i ülésén hozott 19. számú határozattal a következőképpen szabályozza a szakdolgozatok belső bírálatát:

„a) „A belső bírálatra le nem adott vagy leadott, de a megadott 90%-os készültséget el nem érő dolgozatok értékelése ’nem teljesített’.

b) Teológia szakon a második félévben mellékfeltételként újra felvehető a szakdolgozat 1 tanegység a szakdolgozat 2 mellett. Katechéta szakon a szakdolgozat tanegységet abban a félévben kell felvenni, amikor a szakdolgozatot végleges formájában leadja a hallgató.

c) A szakdolgozat belső bírálatra való (digitális formában történő) leadásának határideje ebben a félévben március 16. déli 12 óra.

A belső bírálat során a bíráló nyilatkozik a szakdolgozat (reális mértékű javítás, kiegészítés melletti) elfogadhatóságáról. Ha a két bíráló bármelyike nem fogadja el a dolgozatot, a szakdolgozat tanegység értékelése ’nem teljesített’, a hallgató ebben a félévben nem adhatja le szakdolgozatát (és így záróvizsgára sem állhat).”

A Szenátus 2016. augusztus 22-i ülésén a következő határozatokat hozta:

„4. Szenátus megvizsgálja és aktualizálja több szabályzatát, ill. működését leíró dokumentumát, ill. gondoskodik eddig hiányzó szabályzatainak pótlásáról:

- a) *Minőségbiztosítási rendszertervet* a Szenátus több helyen pontosítja.

Határozat: A módosított Minőségbiztosítási rendszertervet a Szenátus egyhangúlag elfogadja.

b) A *Minőségbiztosítási szabályzatot* a Szenátus több helyen pontosítja. Ennek következtében az SzMSz 34§–41§ szakaszát törli a párhuzamosságok elkerülése érdekében, ugyanis külön rendelkezik az ebben leírtakról a Minőségbiztosítási szabályzat, valamint az SzMSz 7. melléklet 15§ (5)-t is megváltoztatja.

Határozat: A módosított Minőségbiztosítási szabályzatot a Szenátus egy tartózkodás mellett elfogadja.

c) *DPR (Diplomás Pályakövető Rendszer) szabályzat* tervezetét a Szenátus módosítja. A 3. oldalon 2/1. pont módosított szövege: ’rektorhelyettes rendeli el a felmérő kérdőívek

kibocsátását, a felmérés értékelését, gondoskodik az eredmények összefoglalásáról, nyilvánosságra hozásáról’.

Határozat: A DPR módosított szabályzatát a Szenátus egyhangúlag elfogadja.

...

7. Szenátus megválasztja a szakfelelősöket és a szakirányok felelőseit. Hanula Gergely jelzi a szakmai tapasztalatainak hiányát, de a Szenátus őt alkalmasnak találja a szakirányfelelősi feladatok ellátására.

Határozat: Balla Ibolya a református teológia szak és a teológus szakirány felelőse, Hanula Gergely a református teológia szak lelkipásztor szakirányának felelőse, Németh Tamás a katechéta-lelkipásztori munkatárs szak felelőse, Barta Zsolt pedig az indítandó szakirányú továbbképzés felelőse.

8. Szenátus a vezetőváltás miatt más feladatkörök ellátására is megbízást ad. Az SzMSz-t *Balla Ibolya*, a TVSz-t *Szabó Előd* tartja karban. *Barta Zsolt* szakfelelősként a szakirányú továbbképzés törvényi szabályozását figyelemmel kíséri. *Hamar Zoltán* a félévenként esedékes ösztöndíjtabla elkészítését végzi.

...

15. Református hit- és erkölcstanoktatói szakirányú továbbképzési szak indításának problémáit ismerteti Vladár Gábor ügyvezető rektor. A Református Pedagógiai Intézet is hirdetett ilyen 120 órás képzést, de az egyházkerületen belül is igény mutatkozik hitoktató képzésre pedagógusok számára. Tantervre, követelményekre alapvetően a katechéta-lelkipásztori munkatárs szak előírásai érvényesek, csak a képzés rövidebb (120 kredit), s nem kell általános pedagógiai tárgyakat tanulni. A képzés díja 45.000 Ft félévente, melynek harmadát a Dunántúli Református Egyházkerület átvállalja a hallgatótól.

Határozat: Szenátus 1 tartózkodó szavazat mellett elfogadta a hit- és erkölcstanoktatói szakirányú továbbképzési szak képzési programját.”

A Szenátus 2016. szeptember 27-i ülésén a következő határozatot hozta:

„13. *Szabó Előd* vitaanyagot készít és terjeszt a Szenátus elé „Tanrend diploma kiegészítéshez külföldi teológiáról teológus diplomával érkezettek számára” címmel. Javaslat arra vonatkozik, hogy külföldi teológiáról teológus diplomával érkezőknek ne úgy kelljen a tantervet teljesíteni, mint egy újra felvettnek (szigorlatokkal, minden egyébként nem teljesített tárggyal), hanem célirányosan a szakzáróvizsgára készítse fel őket a PRTA, illetve az egyházjogot kérje számon. A tervezet két éves kiegészítő tanulmányt feltételez 113 megszerzendő kredittel.

Határozat: A külföldi teológiáról teológus diplomával érkezettek számára a diplomaszerezéshez nem szükséges meglévő szigorlataik újbóli letétele. Szenátus Németh Tamás rektorból, Balla Ibolya rektorhelyettesből, Szabó Előd tanulmányi előadóból és Hanula Gergely szakirányfelelősből álló bizottságot kér fel a javaslat további kidolgozására, amely szerint nem szükséges meglévő szigorlataik újbóli felvétele.”

A Szenátus 2016. november 8-i ülésén a következő határozatot hozta:

„7. A Térítési és Juttatási Szabályzat módosítása a törvényi környezet változása miatt szükségessé vált. Az elfogadott szabályzatot a jegyzőkönyv 2. sz. melléklete tartalmazza.

Határozat: Szenátus a módosított Térítési és Juttatási Szabályzatot egyhangúlag elfogadja.”

A Szenátus 2016. december 20-i ülésén a következő határozatot hozta:

„6. Balla Ibolya a PRTA elkészült Iratkezelési szabályzatát ismerteti. Hanula-Csordás Dóra megjegyzi, hogy a rektori hivatal már most e szerint működik, de az iratkezelésben egyre jobban digitalizációra kellene átállni, a Dunántúli Református Egyházkerület által használt iktatórendszer nagyon jónak látszik. Vita bontakozik ki a digitális és hagyományos adattárolás előnyeiről.

1. Határozat: Szenátus egyhangúlag, a változtatások mellett elfogadja Iratkezelési szabályzatát, amely 2017. január 1-jén lép hatályba, s a digitális iratkezelés lehetőségét megfontolás tárgyává teszi.”

Megvalósult a szakdolgozatok bírálatának teljes átalakítása, amelynek értelmében a belső bírálatokra a hallgatóknak be kell adniuk a dolgozat digitális változatát legalább 90%-os készütségben. A belső bírálók javaslatot tehetnek a dolgozat struktúrájának átalakítására, még források felkutatására, vagy egyszerűen formai szépítésekre. A külső bírálók a vizsga előtt 1 hónappal kapják meg a bekötött dolgozatot, amelyről írásbeli jelentést kell tenniük, csatolva a témavezető részletes, írásbeli értékeléséhez. A 2015/16-os tanév végén szakzáróvizsgát tett hallgatók többsége sikerrel védte meg a dolgozatát, az érdemjegyek között sok jeles eredményű lett.

2016/17 őszén elindult a korábban szenátusi határozattal elfogadott, 120 kredités hit- és erkölcsstanoktatói szakirányú továbbképzési szak, amelynek előnye, hogy nem igényel nyelvvizsgát, de azok jelentkezhettek el, akik már pedagógus végzettséggel rendelkeznek. A Magyarországi Református Egyház az oklevelet ekvivalensnek tekinti a hitoktatói oklevéllel.

- tanulmányi ügyek

A mintatantervet évek óta nem változtattuk, és egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy mind nagyobb, mind kisebb jelentőségű változtatások szükségessé váltak. Ezért az oktatók 2017. március 15-ig gyűjthetik össze szenátusi megvitatásra a mintatanterv módosításával kapcsolatos javaslataikat. A következő problémák körvonalazódtak, amelyek a tanulmányi eredményekkel állnak összefüggésben, és amelyek kiküszöbölésétől az eredmények javulása várható:

- Az ó- és újszövetségi bibliaismeret tanegységek tananyaga a jelenlegi egy-egy félév alatt nem vehető át, a hallgatók a tanultakat is hamar elfelejtik. A szenátus lehetségesnek tartja a jövőre nézve a tanegységek legalább két-két vagy még több félévre való felosztását.
- Az ó- és újszövetségi exegézis tanegységekből jelenleg 4-4 van, szükséges az 5. és 6. félév bevezetése, mert az írásmagyarázat az egyik legfontosabb tanegység, mivel az igehirdetések készítésének az alapja.
- Ezzel összefüggésben szükséges még inkább tudatosítani a hallgatókban az összefüggést egy-egy bibliai szakasz magyarázata és az igehirdetés megírása között. Még mindig van, aki nehezen látja azt az utat, ami egy szakasz nyelvi, irodalmi elemzésétől egy gyülekezetszerű prédikáció megírásáig és releváns üzenetek megfogalmazásáig tart. A biblikus és a homiletikát tanító oktatók terv szerint a jövőben még inkább összehangolják a tárgyaik oktatását – akár közös textusválasztásban is – azért, hogy ezen a téren javulás mutakozzék.

- Szükséges az SVM és SVT tanegységek átstrukturálása. Ennek kidolgozására Szabóné László Lillát kérte fel a szenátus úgy, hogy valamennyi oktató részt vesz az értékelésben.
  - Katechéta-lelkipásztori munkatárs szakon a hallgatók egy része nehezen teljesíti feladatát, vannak elhagyott tanegységek, pl. szemináriumi dolgozatok esetében. Erre valamilyen megoldást kell találnunk. Az egyik lehetőség az, hogy a szorgalmi idő félidejénél be kellene kérnünk a dolgozat félig elkészült változatát, ami a teljesíthetőséget technikailag könnyítené. A másik lehetőség az, hogy a felhasználandó irodalom egy részének tartalmi összefoglalóját kérjük a szorgalmi idő alatt.
  - A félév során folytatódott a bibliaismereti korrepetálás elsősorban az elsőéves hallgatók számára, de önkéntesen más is részt vett. A korrepetálástól azt várjuk, hogy nemcsak a bibliaismereti tanegységek, de az ó- és újszövetségi bevezetés tanegységek eredményei is javulnak hosszú távon. Ezen alapozó tanegységek nélkül az exegézis és a bibliai teológia esetében is nehéz lesz pótolni a bibliaismereti hiányosságokat.
  - A hatodéves gyakorlat átgondolása vált szükségessé konkrét problémák miatt. Ezek részben abból fakadtak, hogy a felügyelő lelkésztől érkező értékelések egymásnak ellentmondóak voltak, így megnehezítették a hallgató Szenátus általi minősítésének kérdését. Évek óta esedékes volt a hatodéves gyakorlatot vállaló gyülekezetek listájának elkészítése, hogy olyan gyakorlólhelyekre kerüljenek a hatodévesek, ahol a lelkipásztori munka minden oldalát láthatják, és minden téren gyakorlatot szerezhettek, és ahol a gyülekezetek képesek a gyakorlati idővel járó anyagi terhek vállalására. Erre a listára a Szenátus a 2017. február 7-i ülésén tesz javaslatot, amelyet felterjeszt a Dunántúli Református Egyházkerületnek, mint az iskola fenntartójának. Amikor a lista elfogadásra kerül, a Szenátus a kiválasztott gyülekezetek lelkipásztorai számára egy rövid képzés tervét dolgozza ki, amely elősegíti, hogy a jövőben egyértelmű legyen, mi várható el a hatodéves gyakorlónoktól, a gyülekezettől és a felügyelő lelkésztől, és mi nem kérhető számon egyikükön sem.
- egyéb
    - Annak érdekében, hogy az intézmény tevékenységét a Dunántúli Református Egyházkerület minél több – elsősorban – egyházi fenntartású középiskolájában megismerjék, a Szenátus 2016/17-es tanév őszi és tavaszi félévére a korábbi iskolalátogatásoknál is többet tervezett. Ezek keretében 2016-ban a hallgatók kis csoportokban, 1 tanár vezetésével – élménybeszámolóval, videófilm vetítésével – bemutatták a PRTA munkáját többek között a pápai, csurgói, tatai református gimnáziumok végzős hallgatóinak. Ennek eredménye már abban is meglátszik, hogy a 2017 februárjáig beérkező felvételi kérelmek száma a három szakon meghaladta a tizenötöt, ami pápai viszonylatban jónak számít.
    - A 2014/15-ös tanévben, amikor az intézmény először vett részt az Erasmus+ programban, nehéz volt motiválni a hallgatókat mobilitásban való részvételre. A 2016/17-es tanév tavaszára már minden elnyert helyet megpályáztak a hallgatók, és az oktatói és munkatársi helyek mindegyikére érkezett be pályázat.